

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 444

Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Mersin Milletvekili Ali Rıza Öztürk'ün; Avukatlık Kanunu ile Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, Sivas Milletvekili Hilmi Bilgin ve Çankırı Milletvekili İdris Şahin ile 8 Milletvekilinin; 1136 Sayılı Avukatlık Kanunu, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ve 3568 Sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, Erzurum Milletvekili Oktay Öztürk'ün; Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/750, 2/1326, 2/1343, 2/1344)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 1/750 Esas Numaralı Tasarının

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı5
- Genel Gerekçesi5
- Madde Gerekçeleri6

• 2/1326 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı9
- Genel Gerekçesi9
- Madde Gerekçeleri9
- Metni10

• 2/1343 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı11
- Genel Gerekçesi11
- Madde Gerekçeleri11
- Metni12

• 2/1344 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı13
- Genel Gerekçesi13
- Madde Gerekçeleri13
- Metni14

• Alt Komisyon Raporu	15
• Muhalefet Şerhleri	19
• Alt Komisyon Metni	24
• Alt Komisyon Metnine Ekli Listeler	26
• Adalet Komisyonu Raporu	27
• Muhalefet Şerhi	36
• Tasarı Metni	40
• Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	40
• Tasarı Metnine Ekli Liste	45
• Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metne Ekli Listeler	46

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: 31853594-101-733-1312

7/3/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığı’nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu’nca 4/3/2013 tarihinde kararlaştırılan “Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi iliaikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/750)	
ESAS	Adalet Komisyonu
TALİ	Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Yargıtay, adli yargı alanında içtihat üreten ve hukuk birliğini sağlayan bir denetim organıdır. Denetim görevini yürüten daire veya daireler yönünden aslanan, aynı dava içinde birbirleriyle çelişen kararların kurulamamasıdır (Anayasanın 2 nci, 9 uncu, 36 ncı, 138 inci ve 154 üncü maddeleri). Veriler sabit olduğu halde, ret veya kabul içeren birinci kesin bozmayı etkisiz kılaacak ikinci kesin bozma, yargılama özneleri ve hukukun üstünlüğü bağlamında başlı başına bir adalet sorunu oluşturur. Aynı konuda iki zıt karar üreten organın o konuda üçüncü kez karar üretme (söz söyleme) yetkisinin tanınması, kanun yolları hukuku ilkeleri ve hukukun amacı ile bağdaşmaz. Bu gibi durumlarda, sistem içinde kurulu bir mekanizma var ise, o mekanizmaya başvurmak, adil yargılanma hakkının da bir gereğidir. Anılan sorun bağlamında Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, bu tür bir mekanizma makamıdır. Bu problemin çözümü amacıyla düzenleme öngörülmektedir.

Gerek hukuk mahkemelerinde, gerekse idari mahkemelerde ihtiyaç olan yerlerde mahkemenin birden fazla dairesi bulunmaktadır. Bilindiği üzere, günümüzde aynı mahkemeye gelen dosyalar sayısal anlamda o mahkemenin dairelerine tevzi edilmektedir. Bunun doğal sonucu olarak bir hâkimin birbirinden çok farklı davalara bakması gerekmektedir. Hâkimlerin ve mahkemelerin bir konuda ihtisas sahibi olabilmeleri yönünden, Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun ile Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanunda değişiklik yapılmaktadır.

Yargının hızlandırılması ve uyuşmazlıkların muhakeme öncesi çözümü amacıyla idari yargıda sulh, ceza yargısında uzlaşma ve hukuk yargısında arabuluculuk olmak üzere üç ayrı çözüm yolu düzenlenmiştir. Bunların etkin şekilde uygulanmasını sağlamak amacıyla, hâkim ve savcılarının yükselme ve performans incelemeleri sırasında, 2802 sayılı Kanunda yer alan diğer kriterlerin yanında, alternatif uyuşmazlık çözüm yollarını uygulamalarının da değerlendirmeye tabi tutulması öngörülmektedir.

Ayrıca, Adalet Bakanlığı taşra teşkilatında istihdam edilmek üzere ilave personel kadrosu ihdas edilmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile, davanın esastan reddi veya kabulünü içeren kesin bozmaya uyularak tesis olunan kararların mevzuatta bir değişiklik olmadığı halde, önceki bozmayı ortadan kaldıracak şekilde yeniden bozulması üzerine ilk derece mahkemesince verilen hükmün temyiz incelemesinin Yargıtayın ilgili dairesi yerine Yargıtay Hukuk Genel Kurulunca yapılması öngörülmektedir.

"Kesin bozma", denetim mahkemelerinin yargılama hukukuna kazandırdığı bir kavramdır. Bu kavram, ilk derece mahkemelerinin davanın kabulüne ilişkin hükmünün reddedilmesini yahut davanın reddine ilişkin hükmünün kabul edilmesini öngören bozmaları içermektedir. Denetim mahkemesinin, aynı dava hakkında, verilerde değişme olmadan, birden fazla ve birbirine zıt kesin bozma kararı vermesi, başlı başına hukuk güvenliği sorununa işaret eder. İkinci kesin bozma kararı üzerine verilen ilk derece mahkeme kararlarının temyiz incelemesinin, veriler değişmediği halde, birbirleriyle çelişen bozma kararlarını veren dairece değil, Yargıtay Hukuk Genel Kurulunca yapılması, hem sorunun doğasının, hem de adil yargılama hakkının bir gereğidir. Ayrıca incelemede derecelendirmenin, içtihat istikrarına hizmet edeceği de açıktır.

Ülkemizde, istinaf kanun yolu yürürlüğe girmediğinden, Yargıtay hukuki denetim yanında maddi vakıa denetimi de yapmaktadır. Bu fiili durum, Yüksek Mahkemenin bazen kendi görevinin dışında görev alması sonucunu doğurabilmektedir. "Usuli müktesep hak" Yargıtayın müstekar içtihatlarıyla hukuk hayatımıza girmiş bir kavramdır. Yüksek Mahkeme bu ilkeye uygun davranarak birçok ilk derece mahkeme kararını bozmakta, çok istisnai olarak usuli müktesep hakkı dikkate almaksızın karar vermektedir. Aslında verilen bu kararlar istinaf kanun yolunun henüz hayata geçirilememesinin sonuçlarındandır.

Bu düşünceden hareketle, değişiklik sadece 1086 sayılı Kanunun istinaf sisteminden önce yürürlükte olan metninde yapılmaktadır. Düzenlemenin kalıcı şekilde 6100 sayılı Kanunda da yer alması, Yargıtayın "usuli müktesep hak" kavramından vazgeçtiği şeklinde bir algı doğurabileceğinden, söz konusu hükmün bölge adliye mahkemeleri faaliyete geçinceye kadar hukuki varlığını sürdürmesi amaçlanmıştır.

Yapılan düzenleme, denetim mahkemelerinin fonksiyonlarına uygun ve denetimi kademelendirerek güçlendiren yeni bir usuli mekanizma öngörmektedir.

Madde 2- Madde ile, 1086 sayılı Kanunun 5236 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunla değiştirilmeden önceki 429 uncu maddesine eklenen fıkraya ilişkin geçiş hükmü düzenlenmektedir.

Madde 3- Madde ile, aynı yerde kurulmuş birden fazla idare veya vergi mahkemeleri arasında, gelen işlerin dava konuları esas alınarak paylaştırılması amaçlanmaktadır. Mevcut sistemde mahkemeye gelen işler, sayısal anlamda tevzi edilmektedir. Bu uygulama bir mahkeme veya hâkimi birbirinden çok farklı problemleri çözüme durumunda bırakmaktadır. Halbuki günümüzde birçok bilim dalında uzmanlaşma yaygınlaşmış, hatta temel bilim dallarının altında mikro uzmanlık alanları oluşmuştur. Bu anlamda bir ihtisaslaşmaya mahkemelerde de ihtiyaç vardır. 2576 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasındaki mevcut hüküm, "Aynı yargı çevresinde birden fazla idare veya vergi mahkemesi kurulduğu takdirde, bu mahkemeler arasındaki işbölümü, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir" şeklindedir. Getirilen düzenlemeyle, aynı yerde kurulmuş birden fazla idare veya vergi mahkemelerine gelen dosyaların dava konularına göre tevzi edilmesi amaçlanmaktadır.

Anayasanın 142 nci maddesine göre, mahkemelerin görevi kanunla belirlenmektedir. Bu amir hüküm karşısında, Kurula genel çerçevesi çizilerek verilecek yetki doğrultusunda, birden çok idare veya vergi mahkemesinin bulunduğu yerlerde dava konuları belirlenerek mahkemelerin görevlendirilmesinin Anayasaya aykırılığı zaman zaman dile getirilmektedir. Ancak, yapılan düzenlemeyle idare veya vergi mahkemelerinin kanunla belirlenmiş görev alanının idari bir kararla değiştirilmesi söz konusu olmayıp, bilakis aynı idari yargı çevresindeki idare mahkemelerinin kendi aralarında, vergi mahkemelerinin kendi aralarında (örneğin Ankara'da 17 idare, 5 vergi mahkemesi bulunmaktadır) iş bölümü esası getirilmektedir. Bilindiği üzere, idare veya vergi mahkemelerine gelecek dava konuları, ilgili kanunlarda ayrıntılı olarak belirtilmiş olup, yapılan bu düzenleme kanunlara paralel olarak aynı yer idare mahkemelerine gelecek dava konularını etkilememekte, sadece aynı yer mahkemelerinin kendi daireleri arasında dava konularına göre bir ayırım yapılmaktadır. Bu düzenlemeyle, mahkemelerin görevinin ancak kanunla belirleneceği ilkesi zedelenmeyecektir.

Yapılan değişikliğin son cümlesinde "Mahkemeler, tevzi edilen davalara bakmak zorundadır." hükmü yer almaktadır. Bu kapsamda, Kurul kararı uyarınca, örneğin Ankara 1. İdare Mahkemesine tevzi edilen dosya hakkında, Ankara 2. İdare Mahkemesine gönderme kararı verilemeyecektir. Ancak, aynı yerdeki idare mahkemeleri ile vergi mahkemeleri arasında veya başka yer mahkemeleri arasında görevsizlik ya da yetkisizlik kararı verilmesine herhangi bir engel bulunmamaktadır.

Madde 4- Madde ile, 2576 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde yapılan değişikliğin uygulama esaslarına ilişkin geçiş hükümleri düzenlenmektedir.

Madde 5- Madde ile, alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin başarılı bir şekilde uygulanabilmesi amacıyla hâkim ve Cumhuriyet savcılarının bu uygulamalar kapsamındaki işlem ve kararlarının da meslek başarılarının değerlendirilmesinde dikkate alınması esası getirilmektedir. Böylece, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun "uzlaşmaya" ilişkin maddeleri ile 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununda düzenlenen "sulh" veya "arabuluculuk" hükümlerinin etkin uygulanmasının sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 6- Madde ile, 2802 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinde de 21 inci maddeye paralel bir düzenleme getirilerek, hâkim ve Cumhuriyet savcılarının alternatif uyuşmazlık çözüm yollarını uygulamalarının teşvik edilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 7- Madde ile, aynı mahkemenin numaralı şekilde isimlendirilmiş daireleri arasında, gelen işlerin dava konuları esas alınarak paylaştırılması amaçlanmaktadır. Mevcut sistemde mahkemeye gelen işler, sayısal anlamda tevzi edilmektedir. Bu uygulama bir mahkeme veya hâkimi birbirinden çok farklı problemleri çözüme durumunda bırakmaktadır. Halbuki günümüzde birçok bilim

dalında uzmanlaşma yaygınlaşmış, hatta temel bilim dallarının altında mikro uzmanlık alanları oluşmuştur. Bu anlamda bir ihtisaslaşmaya mahkemelerde de ihtiyaç vardır. 5235 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin beşinci fıkrasındaki mevcut hüküm, "Hukuk mahkemeleri arasında iş dağılımı yapılması ve iş dağılımına ilişkin esaslar Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir." şeklindedir. Ancak, bu dağılımın hangi esaslara göre yapılacağı, bir mahkemenin farklı dairelerine tevzi edilen dosyalarda mahkemenin bu işin kendi alanına girmediği gerekçesiyle başka mahkemeye "gönderme" veya "görevsizlik" kararı verip veremeyeceği hususlarında maddede açıklık bulunmadığından, söz konusu yetki bugüne kadar kullanılamamıştır. Getirilen düzenlemeyle, birden fazla dairesi bulunan bazı büyük adliyelerdeki hukuk mahkemelerine gelen dosyaların dava konularına göre tevzi edilerek uzmanlaşmaya gidilmesi amaçlanmıştır.

Anayasanın 142 nci maddesine göre, mahkemelerin görevi kanunla belirlenmektedir. Bu amir hüküm karşısında, Kurula genel çerçevesi çizilerek verilecek yetki doğrultusunda, aynı yerdeki mahkemenin birden çok dairesinin bulunduğu yerlerde dava konuları belirlenerek mahkemelerin görevlendirilmesinin Anayasaya aykırılığı zaman zaman dile getirilmektedir. Ancak, düzenlemeyle o yer mahkemelerinin kanunla belirlenmiş görev alanının idari bir kararla değiştirilmesi söz konusu olmayıp, bilakis aynı yer mahkemesinin kendi daireleri arasında (örneğin Ankara'da 25 asliye hukuk mahkemesi bulunmaktadır) iş dağılımı esası getirilmektedir. Bilindiği üzere, birden fazla dairesi bulunsu dahi aynı yer mahkemesine gelecek dava konuları, ilgili kanunlarda ayrıntılı olarak belirtilmiş olup, yapılan bu düzenleme kanunlara paralel olarak aynı yer mahkemelerine gelecek dava konularını etkilememekte, sadece aynı yer mahkemelerinin kendi daireleri arasında dava konularına göre bir ayırım yapılmaktadır.

Yapılan değişikliğin son cümlesinde "Daireler, tevzi edilen davalara bakmak zorundadır." hükmü yer almaktadır. Bu kapsamda, Kurul kararı uyarınca hukuk mahkemesinin bir dairesine tevzi edilen dosya hakkında o mahkemece, dosyaya aynı yer mahkemesinin başka bir dairesince bakılacağı gerekçesiyle gönderme kararı verilemeyecektir. Ancak, aynı yerdeki hukuk mahkemeleri arasında (örneğin asliye hukuk ile tüketici mahkemeleri) veya başka yer mahkemeleri arasında görevsizlik ya da yetkisizlik kararı verilmesine herhangi bir engel bulunmamaktadır.

Madde 8- Madde ile, 5235 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde yapılan değişikliğin uygulama esaslarına ilişkin geçiş hükümleri düzenlenmektedir.

Madde 9- Madde ile, Adalet Bakanlığının ihtiyaçları gözönünde bulundurularak 5.000 adet zabıt kâtabi kadrosunun ihdas edilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 10- Madde ile, kanuna aykırı olarak eğitim kurumu açan veya işletenler için ceza hükmü öngören düzenleme yürürlükten kaldırılmaktadır.

Madde 11- Yürürlük maddesidir.

Madde 12- Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Avukatlık Kanunu ile Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim ilişkile sunulmuştur.

Gereğini saygıyla arz ederim.

12.3.2013

Ali Rıza Öztürk

Mersin

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1326)	
ESAS	Adalet Komisyonu
TALİ	-----

GENEL GEREKÇE

Avukatlık büroları ticarethane değildir. Tıpkı doktor muayenahanelerindeki gibi sınırlı sayıdaki niteliklerin mesai saatleri içerisinde ziyaret edebildikleri bürolardır. Esasen avukatların gelen giden müvekkil yoğunluğu doktorlara gelen hasta yoğunluğundan daha azdır. Bu nedenle avukatlık bürolarının da tıpkı doktor muayenahaneleri gibi mesken olarak sayılması işin niteliğine uygundur.

Büyükşehirlerimizde hiç konut olmayan, tamamı büro olarak kullanılan binaların bile tapuda mesken olarak düzenlendikleri düşünüldüğünde, yasadaki mevcut düzenlemenin günümüz koşullarına uygun olmadığı anlaşılmaktadır.

Toplum ve meslek telakkilerinde yaşanan gelişme ve kimi meslekler bakımından gerçekleşen aynı doğrultudaki uygulama da gözetilerek böyle bir teklif sunulması gerekmiştir.

Ayrıca teklifin 2 nci maddesine ilişkin, usulü dürüstlük kuralının temel dayanağı Türk Medeni kanununun 2 nci maddesi hükmüdür. Teklif yargılamaya hukukuyla maddi hukuk arasındaki bağı norm düzeyinde tesis etmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Düzenleme ile toplum ve meslek telakkilerinde yaşanan gelişme ve kimi meslekler bakımından gerçekleşen aynı doğrultudaki uygulamaların da gözetilmesi amaçlanmıştır.

Madde 2- Yapılan düzenleme ile yargılama hukukuyla maddi hukuk arasındaki bağı, norm düzeyinde tesis etmek amaçlanmıştır.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

MERSİN MİLLETVEKİLİ ALİ RIZA ÖZTÜRK'ÜN TEKLİFİ (2/1326)

**AVUKATLIK KANUNU İLE HUKUK USULÜ MUHAKEMELERİ KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 43 üncü maddesinin birinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Belediye hudutları içinde bulunan 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununa tâbi gayrimenkuller bünyesinde mesken nitelikli bağımsız bölümlerde de avukatlık büroları kurularak faaliyet gösterilebilir."

MADDE 2- 18/6/1927 tarih ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun, 5236 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunla değiştirilmeden önceki 422 nci maddesine aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Hâkim, kötü niyet takdirinde Türk Medeni Kanununun 2 nci maddesi hükmünden yararlanır."

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1136 sayılı Avukatlık Kanunu, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

<i>Hilmi Bilgin</i>	<i>İdris Şahin</i>	<i>Ahmet Baha Öğütken</i>
Sivas	Çankırı	İstanbul
<i>Yılmaz Tunç</i>	<i>Bülent Turan</i>	<i>Ramazan Can</i>
Bartın	İstanbul	Kırıkkale
<i>Mehmet Domaç</i>	<i>Muzaffer Aslan</i>	<i>Yusuf Başer</i>
İstanbul	Kırşehir	Yozgat
	<i>Ahmet Öksüzkaya</i>	
	Kayseri	

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1343)	
ESAS	Adalet Komisyonu
TALİ	

GENEL GEREKÇE

13.02.2011 tarih ve 6111 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 194' üncü Maddesinde, 1136 sayılı Avukatlık Kanununda ve 3568 Sayılı kanunda düzenleme yapılıncaya kadar 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununa tabi meskende Avukatlık Bürolarının ve Muhasebeci, Mali Müşavir veya Yeminli Mali Müşavir bürolarının faaliyetine devam etmesine ilişkin iki yıl süreli geçici bir düzenleme yapılmıştır.

6111 sayılı kanunun 194. Maddesinde öngörülen süre dolmuş olup teklif ile sözü edilen geçici düzenleme sürekli hak getirmektedir.

Ayrıca teklifin 3. Maddesiyle tahsisi karar talebinin ne zaman gerçekleşmiş sayılacağı hususuna açıklık getirilmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Kat mülkiyetine tabi gayrimenkullerin mesken niteliğini haiz bağımsız bölümlerinde avukatlık bürolarının faaliyet göstermesine imkan tanınmaktadır.

Madde 2- Kat mülkiyetine tabi gayrimenkullerin mesken niteliğini haiz bağımsız bölümlerinde serbest muhasebecilik, mali müşavirlik veya yeminli mali müşavirlik faaliyetlerini gösterilmesine imkan tanımaktadır.

Madde 3- Tashihi karar talebinin ne zaman gerçekleşmiş sayılacağı hususuna açıklık getirilmiştir.

Madde 4- Yürürlük maddesidir.

Madde 5- Yürütme maddesidir.

SİVAS MİLLETVEKİLİ HİLMİ BİLGİN VE ÇANKIRI MİLLETVEKİLİ İDRİS ŞAHİN İLE
8 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ (2/1343)

**1136 SAYILI AVUKATLIK KANUNU, HUKUK USULÜ MUHAKEMELERİ KANUNU VE
3568 SAYILI SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK VE YEMİNLİ MALİ
MÜŞAVİRLİK KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 19.03.1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunun 43 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

Kat mülkiyeti Kanununa göre ana gayri menkulün mesken olarak gösterilen bağımsız bölümlerinde avukatlık büroları kurularak faaliyet gösterilebilir. Bu Kanun uyarınca ruhsat almış meslek mensupları tarafından açılacak bürolar işyeri açma ve çalışma ruhsatına tabi değildir.

MADDE 2- 01.06.1989 tarih ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununun 45. maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Kat Mülkiyeti Kanununa göre ana gayrimenkulün mesken olarak gösterilen bağımsız bölümlerinde serbest muhasebeci mali müşavirlik veya yeminli müşavirlik faaliyetleri yapılabilir. Bu Kanun uyarınca ruhsat almış meslek mensupları tarafından açılacak bürolar işyeri açma ve çalışma ruhsatına tabi değildir.

MADDE 3- 18.06.1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Mahkemeleri Kanununun 26.09.2004 tarihli ve 5236 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun 20 nci maddesiyle yürürlükten kaldırılmadan önceki 441 inci maddesine aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Tashihi karar talebi, hakim in havale tarihinde gerçekleşmiş sayılır."

MADDE 4- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Oktay Öztürk

Erzurum

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1344)	
ESAS	Adalet Komisyonu
TALİ	

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde avukatlık faaliyetleri için tasarlanmış bürolar yok denecek kadar azdır. Kat mülkiyetine tabi mesken nitelikli bağımsız bölümler, avukatlık bürosu olarak kullanılmaktadır. Bu kullanımın aynı binada bulunan diğer bağımsız bölüm mesken sahiplerini rahatsız eden bir tarafı da yoktur. 23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununun 24 üncü maddesinde 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanunun 194 üncü maddesiyle de 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununda avukatlık büroları ile ilgili düzenleme yapıncaya kadar meskenlerdeki avukatlık bürolarının faaliyetlerine devam etmesine ilişkin iki yıl süreli geçici bir düzenleme yapılmıştır. Teklifte, sözü edilen geçici düzenleme sürekli hale getirilmektedir.

Ayrıca, Teklifin 1 inci maddesiyle havale edilen temyiz dilekçesine, mahkeme görevlilerince giderin alındığı kaydının düşülmesinin giderin ödendiğine kesin karine teşkil edeceği hususu düzenlenmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Havale edilen temyiz dilekçesine, mahkeme görevlilerince giderin alındığı kaydının düşülmesinin giderin ödendiğine kesin karine teşkil edeceği hususu düzenlenmektedir.

Madde 2- Kat mülkiyetine tâbi gayrimenkullerin mesken niteliğini haiz bağımsız bölümlerinde avukatlık bürolarının faaliyet göstermesine imkân tanınmaktadır.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

ERZURUM MİLLETVEKİLİ OKTAY ÖZTÜRK'ÜN TEKLİFİ

(2/1344)

**HUKUK USULÜ MUHAKEMLERİ KANUNU İLE AVUKATLIK KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 18/6/1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 26/9/2004 tarihli ve 5236 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun 16 ncı maddesiyle değiştirilmeden önceki 438 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Havale edilen temyiz dilekçesine, mahkeme görevlilerince giderin alındığı kaydının düşülmesi, giderin ödendiğine kesin karine teşkil eder."

MADDE 2- 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 43 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Belediye hudutları içinde bulunan 23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununa tâbi gayrimenkuller bünyesindeki mesken nitelikli bağımsız bölümlerde de avukatlık büroları kurularak faaliyet gösterebilir."

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Alt Komisyon Raporu

ADALET KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

“Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/750)” 7/3/2013 tarihinde Esas Komisyon olarak Adalet Komisyonuna ve Tali Komisyon olarak da Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmiştir. Tasarı, Adalet Komisyonunun 14/3/2013 tarihli toplantısında Adalet Komisyonu Başkanı Ankara Milletvekili Ahmet İyimaya başkanlığında Hükümeti temsilen Adalet Bakanı Sadullah Ergin ile Adalet Bakanlığı, Yargıtay Başkanlığı, Danıştay Başkanlığı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı ve Türkiye Barolar Birliği temsilcileri ile Bilkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğretim üyesi Doç. Dr. Murat Atalı’nın katılımlarıyla görüşülmüştür.

Adalet Komisyonu tarafından “Mersin Milletvekili Ali Rıza Öztürk’ün; Avukatlık Kanunu ile Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1326)” ile “Sivas Milletvekili Hilmi Bilgin ve Çankırı Milletvekili İdris Şahin ile 8 Milletvekilinin; 1136 Sayılı Avukatlık Kanunu, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ve 3568 Sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1343)”, İçtüzüğü’nün 26’ncı maddesi uyarınca Komisyon gündemine alınmıştır. Gündeme alınan işler, 1/750 esas numaralı Tasarı esas alınmak üzere İçtüzüğü’nün 35’inci maddesi uyarınca birleştirilmiş ve daha ayrıntılı incelenmek üzere yedi üyeden müteşkil Alt Komisyona havale edilmesi kararlaştırılmıştır.

Alt Komisyonumuz, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç’un başkanlığındaki 19/3/2013 tarihli toplantısında Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Yargıtay Başkanlığı, Danıştay Başkanlığı ve Türkiye Barolar Birliği temsilcileri ile Bilkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğretim üyesi Doç. Dr. Murat Atalı’nın katılımlarıyla gündemindeki işleri görüşmüştür.

Komisyonumuzda müzakereler esnasında aşağıdaki görüşler dile getirilmiştir:

Mevzuatta usulî müktesep hak kavramına ilişkin açık bir hüküm yoktur. Usulî müktesep hak ilkesi kararlara karşı güvenin sarsılmasını önlemek ve hukuki istikrarın sağlanması amacıyla Yargıtay içtihatları ile benimsenmiş ve geliştirilmiş bir usul hukuku müessesesidir. Mahkemenin Yargıtay’ın bozma ilamına uyması ile bozma ilamı lehine olan taraf yararına usule ilişkin kazanılmış hak doğar. Bozma ilamına uyulmasıyla oluşan usule ilişkin müktesep hak sadece mahkemeyi değil Yargıtay’ı da bağlayıcı niteliktedir ve ilk bozma kararına karşı ikinci bir bozma kararı verilememesi gerekir. Yargıtay içtihatları ile kabul edilmiş bulunan usulî müktesep hak müessesesine yine Yargıtay içtihatları ile kamu düzeni düşüncesiyle bazı istisnalar getirilmiştir (Örneğin görev gibi). Uygulamada mahkemelerin bozmaya uyarak verdiği kararlar, herhangi bir mevzuat değişikliği olmadığı halde Yargıtay tarafından önceki bozmanın aksi yönde tekrar bozulabilmekte, bu durum yargılamaların uzamasına sebebiyet vermektedir. Öngörülen düzenleme bu sakıncaların giderilmesi amacını taşımaktadır. Öneride, mahkeme tarafından verilen kararın, bozma üzerine ikinci defa temyiz edilmesi halinde, Yargıtay tarafından ilk bozma kararını ortadan kaldıracak şekilde bir bozma kararı verildiğinde, kararının doğrudan Yargıtay Hukuk Genel Kurulunda incelenmesi teklif edilmektedir.

Yargıtay genel itibarıyla usulî müktesep hak ilkesine uygun olarak karar vermekte, aynı dosya hakkında iki farklı karar verme neticesiyle çok istisnai hallerde karşılaşılmaktadır. İstinaf kanun yolunun uygulanmaya başlanmasıyla bu türden istisnai karar sayısı daha da azalacağından değişiklik 18/6/1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun istinaf sisteminden önce yürürlükte olan şekilde yapılmaktadır.

Usul hukukunun amacı maddi hukuku ortaya çıkarmaktır. Bu yönüyle maddi hukuka göre bir ihtilaf ortaya çıkması durumunda, uyumsuzluğun maddi hukuka göre mahkemeler önünde nasıl çözümleneceğini usul hukuku düzenler. Usul hukuku bir hak veya bir borç doğurmaz. Usul hukuku, bir hakka mahkemeler üzerinden ulaşmanın yolunu ve yöntemini gösterir. Dolayısıyla hakkın ortaya çıkmasına neden olan/kaynaklık teşkil eden maddi hukuktur (Türk Borçlar Kanunu, Türk Ticaret Kanunu, Türk Medeni Kanunu gibi). Usul hukukuna ilişkin bir kural oluşturarak maddi hukuk açısından mevcut olan bir hakka ulaşmamıza engel olup veya maddi hukuk açısından mevcut olmayan bir hakkı usul hukukuna ilişkin bir müessesesyle oluşturacak olursak, borçlar hukukundan kaynaklanan temel bir ilkeyi ihlal etmiş oluruz. Çünkü borcun kaynağı borçlar hukukuna göre bellidir (Hukuki işlemler, haksız fiil, sebepsiz zenginleşme). Dolayısıyla usulî müktesep hakkın mevzuatta dayanağı yoktur; Yargıtay kararlarıyla getirilmiştir ve sadece bozmaya ilişkindir. İçinde yer aldığımız kıta Avrupası hukuk sisteminde de benimsenmemiş bir müessesedir. İlk derece mahkemesinin Yargıtay'ın bozma kararına uyması neticesinde müktesep hak oluştuğunun kabul edilmesi durumunda çoğu zaman mevcut olmayan bir hak, bir usul hukuku müessesesiyle ortaya çıkmaktadır. Yargıtay usulî müktesep hak müessesesinin çok büyük haksızlıklara meydan verdiğini görmüş –görev ve maddi hata gibi- buna ilişkin çözüm yolları geliştirmeye çalışmaktadır. Elbette ki yeni mevzuatın yürürlüğe girmesi müstesna olmak kaydıyla İctihadı Birleştirme Kararları bağlayıcıdır ancak bu durum bir tarafa çoğu zaman maddi hukuka göre sahip olmadığı bir hakka –kanunda olmayan bir müessesesyle- sırf usulî bir sebeple sahip olması neticesini doğurabilir. Bugüne kadar usulî müktesep hak müessesesi maddi hukuka aykırı kararların ortaya çıkmasına sebebiyet vermiştir. Tasarının 1'inci maddesiyle getirilen düzenleme bu yönüyle yerinde bir düzenleme olarak görülmektedir.

Ülkemizde avukatlık faaliyetleri için tasarlanmış bürolar yok denecek kadar azdır. Kat mülkiyetine tabi mesken niteliğindeki bağımsız bölümler, avukatlık bürosu olarak kullanılmakta ve bu kullanımın aynı binada bulunan diğer bağımsız bölüm mesken sahiplerini rahatsız eden bir tarafı da bulunmamaktadır. Bu nedenle 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanunun 194'üncü maddesiyle, 23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununun 24'üncü maddesinde yapılan düzenlemeyle avukatlık büroları ve benzer durumdaki serbest muhasebeci mali müşavirlik ve yeminli mali müşavirlik büroları için öngörülen geçici düzenlemenin sürekli hale getirilmesini içeren Tekliflerde yer alan düzenlemeler günümüz koşulları dikkate alındığında yerindedir.

Kanuna aykırı olarak eğitim kurumu açan veya işleten kişilerin cezalandırılmasını öngören 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 263'üncü maddesinin yürürlükten kaldırılması herkesin izin almadan eğitim kurumu açıp işletebileceği anlamına gelmemektedir. Burada sadece eylemin suç olmaktan çıkarılması söz konusu olup kanuna aykırı eğitim kurumu açan veya işletenler bakımından diğer kanunlarda yer alan yaptırımlar uygulama alanı bulacak ve dolayısıyla izin almadan bir eğitim kurumunun faaliyet göstermesi mümkün olmayacaktır.

Yukarıda ifade edilen görüşlere karşın aşağıdaki görüşler dile getirilmiştir:

Mevzuatımızda usule ilişkin bozma ve esasa ilişkin bozma kavramları olmasına rağmen kesin bozma diye bir kavram bulunmamaktadır. Tasarı metninde yer alan kesin bozma ibaresi kavram kargaşasına sebebiyet verecek niteliktedir.

Tasarının 1'inci maddesinde yer alan mevzuatta bir değişiklik olmadığı halde ibaresi uygulamada hangi mevzuatın uygulanacağı noktasında tereddüt oluşturacak, muğlak bir ifadedir. Bu nedenle madde metninden çıkarılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Getirilen düzenleme içtihat yoluyla kabul edilmiş olan usulî müktesep hak müessesesine aykırı bir düzenlemedir ve Yargıtay'ın usulî müktesep hakkı ihlal edecek şekilde önceki bozma kararından sonra tekrar bir bozma kararı verebilmesinin kabulü anlamına gelebilecektir. Bu durum hukuki

güvenirliliği ciddi anlamda zedeleyecek niteliktedir. Yargıtay'ın ilk kararını ortadan kaldıracak şekilde karar vermemesi asıldır ve aksine uygulama ile çok istisnai olarak karşılaşılmaktadır. Uygulamada istisnai olarak karşılaşılan bir durum dikkate alınarak Yargıtay bakımından usulî müktesep hak ilkesine uymamanın meşru kabul edildiği algısı doğurabilecek bir mevzuat değişikliğine gidilmemelidir.

Kat mülkiyetine tabi mesken nitelikli bağımsız bölümlerin avukatlık bürosu ya da serbest muhasebeci mali müşavirlik ve yeminli mali müşavirlik büroları olarak kullanılmasını düzenlerken aynı binada bulunan diğer bağımsız bölüm sahiplerinin çıkarları da göz önünde bulundurulmalıdır.

Anayasanın 42'nci maddesine göre eğitim ve öğretimin devletin gözetim ve denetimi altında yapılması gerekir. Tasarıyla, kanuna aykırı olarak eğitim kurumu açan veya işleten kişilerin cezalandırılmasını öngören 5237 sayılı Kanununun 263'üncü maddesinin yürürlükten kalkması neticesinde hukuki boşluğa neden olacak ve herkes izin almadan dilediği gibi eğitim kurumu açıp işletebilecek ve eylemin suç olmaktan çıkarılması sonucunda yasadışı eğitim kurumlarının oluşmasına imkân verilecektir.

Alt Komisyonumuzda yapılan çalışmalar sonunda, maddeler üzerindeki değişiklikler aşağıdaki şekildedir.

Tasarının çerçeve 1'inci maddesi yukarıda “kesin bozma” ve “mevzuatta bir değişiklik olmadığı halde” ibarelerine ilişkin ifade edilen görüşler neticesinde değiştirilerek Komisyonumuzca çerçeve 1'inci madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının çerçeve 2'nci maddesi yapılan redaksiyon doğrultusunda çerçeve 2'nci madde olarak Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanunun 194'üncü maddesiyle 23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununun 24'üncü maddesinde yapılan düzenlemeyle, 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununda avukatlık büroları ile ilgili düzenleme yapılmaya kadar meskenlerdeki avukatlık bürolarının faaliyetine devam etmesine ilişkin iki yıl süreli geçici düzenlemenin 1136 sayılı Kanunun 43'üncü maddesine eklenen hükümle sürekli hale getirilmesini amaçlayan yeni madde ihdasına ilişkin düzenleme Komisyonumuzca çerçeve 3'üncü madde olarak kabul edilmiş ve diğer maddeler buna göre teselsül ettirilmiştir. 6111 sayılı Kanunun 201'inci maddesiyle avukatlık büroları 14/6/1989 tarihli ve 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun kapsamı dışında bırakıldığından avukatlık bürolarının işyeri açma ve çalışma ruhsatına tabi olmayacağı yönünde bir düzenlemeye gidilmemiştir.

Tasarının çerçeve 3'üncü maddesi yapılan teselsül doğrultusunda çerçeve 4'üncü madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tasarının çerçeve 4'üncü maddesi yapılan redaksiyon doğrultusunda çerçeve 5'inci madde olarak Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarının çerçeve 5'inci maddesi yapılan redaksiyon doğrultusunda çerçeve 6'ncı madde olarak Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarının çerçeve 6'ncı maddesi yapılan teselsül doğrultusunda çerçeve 7'nci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Yurtdışında görevlendirilen hâkim ve savcılarının, bulundukları ülkelerde görevlerini yaparken Ülkemizi gerektiği gibi temsil edebilmeleri için yurtdışında sürekli görev yapan diğer kamu görevlilerine sağlanan hak, ödenek ve imkânlardan yararlandırılmaları amacıyla yeni madde ihdasını öngören önerge Komisyonumuzca çerçeve 8'inci madde olarak kabul edilmiş ve diğer maddeler buna göre teselsül ettirilmiştir.

6111 sayılı Kanunun 194'üncü maddesiyle 634 sayılı Kanunun 24'üncü maddesinde yapılan düzenlemeyle, meskenlerdeki serbest muhasebeci mali müşavirlik ve yeminli mali müşavirlik bürolarının, 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununda ilgili düzenleme yapıncaya kadar faaliyetlerine devam edeceği düzenlenmiş olduğundan sözü edilen geçici düzenlemenin sürekli hale getirilmesini amaçlayan yeni madde ihdasına ilişkin düzenleme Komisyonumuzca çerçeve 9'uncu madde olarak kabul edilmiş ve diğer maddeler buna göre teselsül ettirilmiştir. 6111 sayılı Kanunun 201'inci maddesiyle serbest muhasebeci mali müşavirlik ve yeminli mali müşavirlik büroları 3572 sayılı Kanunun kapsamı dışında bırakıldığından serbest muhasebeci mali müşavirlik ve yeminli mali müşavirlik bürolarının işyeri açma ve çalışma ruhsatına tabi olmayacağı yönünde bir düzenlemeye gidilmemiştir.

Tasarının çerçeve 7'nci maddesi yapılan teselsül doğrultusunda çerçeve 10'uncu madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tasarının çerçeve 8'inci maddesi yapılan redaksiyon doğrultusunda çerçeve 11'inci madde olarak Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Danıştay Başkanlığının ihtiyaçları dikkate alınarak altmış adet tetkik hâkimi kadrosunun ihdas edilmesi amacıyla verilen değişiklik önergesi Komisyonumuzca kabul edilmiş ve yapılan teselsül doğrultusunda Tasarının çerçeve 9'uncu maddesi, çerçeve 12'nci madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının çerçeve 10'uncu maddesi yapılan redaksiyon doğrultusunda çerçeve 13'üncü madde olarak Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarının 11'inci maddesi yapılan teselsül doğrultusunda 14'üncü madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 12'nci maddesi yapılan teselsül doğrultusunda 15'inci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tasarı oy çokluğu ile kabul edilmiş, maddeleri görüşmeler sırasında ve yapılan değişiklikler doğrultusunda redaksiyona tabi tutulmuştur.

Raporumuz, Komisyon Başkanlığına saygı ile arz olunur.

21/3/2013

Başkan	Üye	Üye
<i>Yılmaz Tunç</i>	<i>Fehmi Küpçü</i>	<i>Bülent Turan</i>
Bartın	Bolu	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Murat Başesgioğlu</i>	<i>Turgut Dibek</i>	<i>Murat Göktürk</i>
İstanbul	Kırklareli	Nevşehir
(Muhalefet şerhim var)	(Muhalefet şerhimiz mevcuttur)	
	Üye	
	<i>Dilek Akagün Yılmaz</i>	
	Uşak	
	(Muhalefet şerhim vardır)	

MUHALEFET ŞERHİ

1/750 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı hakkındaki muhalefet şerhimiz aşağıdaki konulardadır.

Tasarıda değişiklik yapılan maddelerin çoğu HUMK maddelerinin henüz yürürlükten kalkmamış maddelerindeki değişikliği içermesine karşın tasarı m.13 ile Türk Ceza Kanunun 263.maddesinin yürürlükten kaldırılması da öngörülmüştür. Oysaki komisyonda aynı günlerde Ceza Kanunundaki değişiklikleri içeren bir tasarı daha vardır. Bu durumda Türk Ceza Kanunun 263.maddesinin yürürlükten kaldırılmasına ilişkin maddesinin bu tasarıya konulması yasa yapma tekniği açısından doğru değildir.

TASARININ 1. maddesiyle Bölge Adliye Mahkemeleri henüz kurulmadığından halen yürürlükte olan 1086 s.HUMK m.429.maddesine 4. fıkra eklenmektedir. Eklenen 4. fıkra ile Yargıtayın yerel mahkeme kararını esastan bozmasından sonra, bu bozmaya uyularak verilen yerel mahkeme kararının temyizi sonucunda yargıtayca önceki kararına aykırı olarak kararın yeniden bozulması durumunda, yerel mahkemenin bu bozmaya da uymasıyla kararın 3. kez temyizi durumunda temyiz incelemesinin Yargıtay Genel Kurulunca yapılması yönünde bir düzenleme yapılmak istenmektedir.

Ancak yeni yapılmak istenen bu düzenleme hukuk güvenliği açısından sakıncalıdır. Adalete olan güveni zedeleyecektir.

Çünkü 4.2.1959 tarih, 13/5 sayılı ve 9.5.1960 tarih, 21/9 sayılı İçtihadı birleştirme kararları uyarınca Yargıtay tarafından karar esastan bozulur ve bu bozmaya yerel mahkemece uyulursa yeniden temyiz edilen karar Yargıtayca belli istisnaların dışında önceki kararına aykırı bir şekilde yeniden esastan bozulamaz. Bu durum İçtihadı birleştirme kararında usuli kazanılmış hak olarak değerlendirilmekte, hukuk güvenliği ve kamu düzeni açısından önemine dikkat çekilmektedir. Bu kuralın istisnası ise maddi hata ve kamu düzenine ilişkin hallerdir.

Tasarıdaki değişiklik kabul edildiği takdirde Yargıtay Dairelerinin aynı davaya ilişkin çelişik kararlar verebilmesinin yolu açılabilir. Bu durum içtihadı birleştirme yoluyla getirilmiş olan ve yıllardır oturmuş bir hukuk mantığını, hakkaniyet duygusunu incitecek, usuli kazanılmış hak kavramını ortadan kaldıracaktır.

Aslında tasarının gerekçesine bakıldığında amacın usuli kazanılmış hak kavramından vazgeçmek olmadığı belirtilmesine rağmen ne yazık ki tasarı metni bu sonuca yol açacaktır.

Alt komisyon görüşmeleri sırasında çok nadir de olsa Yargıtay dairesinin önceki verdiği kararda isabetsizlik olduğunu gördüğü ve bu karardan bazen dönmek gerektiği iddia edilmiştir. Ancak bilinmelidir ki halen yürürlükte olan HUMK uyarınca temyiz aşamasından sonra ayrıca tarafların aynı daireye karar düzeltme yoluyla kararları gönderebilme hakkı bulunmaktadır. Bu durumda Yargıtay dairesi yaptığı hatayı görebilecek ve hatasını düzeltebilecektir.

Sonuç olarak 1959 yılından bu yana usul hukukumuzda yerleşmiş, uygulamada hiç de sorun yaratmayan, hukuk güvenliği ve adalet duygusunu güçlendiren usuli kazanılmış hak kavramından vazgeçilmesi doğru değildir. Genel olarak doktriner görüşler de bu doğrultuda olmasına rağmen bu düzenlemenin yapılma gerekçesi anlaşılamamıştır ve doğru bir düzenleme değildir.

TASARININ 3.ve 9. maddelerinde ise ana gayrimenkulün mesken olarak gösterilen bağımsız bölümlerinde avukatlık ve serbest muhasebeci, mali müşavirlik bürolarının açılabilmesine ilişkin bir düzenleme yapılmaktadır. İş hanlarının yeterli olmadığı, ya da ekonomik sorunlardan dolayı evlerini büro olarak kullanmak durumunda kalan avukat ve mali müşavirler açısından bu düzenleme gereklidir. Ancak aynı apartmanı mesken olarak kullanan vatandaşların da haklarını göz önünde tutarak bu konuda daha dengeli bir düzenleme yapılabilir.

TASARININ 6. ve 7. maddesinde yargıçların derece yükselmesinde ve birinci sınıf yargıç ve savcılarının çalışmalarının değerlendirilmesinde **alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin uygulanmasına ilişkin çalışmaları ve iş cetvelleri** de değerlendirmeye tabi tutulacaktır. Yani yargıç ve savcılarının, vatandaşları arabuluculuk gibi devletin resmi yargısının dışındaki çözüm yöntemlerine yönlendirmesi istenmektedir ki bu durum resmi yargı erkine koşturmuş özel bir yargı sistemine hem vatandaşları hem de yargıç ve savcılarını mahkum etmek anlamına gelir. Yargıç ve savcılar yargının özelleştirilmesi anlamına gelen arabuluculuk sisteminin koruyucusu, kollayıcısı haline getirilmek istenmektedir.

Alternatif uyuşmazlık yöntemlerinin en önemlisi olan arabuluculuk sistemi ise doğrudan Adalet Bakanlığına bağlı, sınavı ve seçimi Adalet Bakanlığı tarafından yapılan arabulucular yoluyla her türlü baskıya açık, kişilerin haklarının korunmasından ziyade kapalı kapılar ardında, ekonomik olarak güçsüz kişilerin veya kadın ve çocukların haklarının gasp edilebileceği bir uygulama haline dönüşebilecek niteliktedir. Bu nedenle tasarının bu maddeleriyle yapılmak istenen değişiklikler de hatalıdır.

TASARININ 13 .maddesinde TCK 263. Maddesiyle düzenlenmiş bulunan **"KANUNA AYKIRI EĞİTİM KURUMU"** maddesi yürürlükten kaldırılıyor, yani **SUÇ OLMAKTAN ÇIKARTILIYOR.**

Aslında bu maddede yapılan değişiklikleri izlediğimizde AKP iktidarının laik eğitim sistemini ve Türkçe eğitimi nasıl yok etmeye çalıştığını ve şimdi Türk Ceza kanunundan, ardından da Anayasa'dan laiklik ilkesinin çıkartılacağını ya da tamamen içinin boşaltılacağını, farklı dillerde eğitimin yolunun açılacağını çok açık görüyoruz.

765 sayılı Ceza kanununun 261. Maddesinde düzenlenen "kanuna aykırı eğitim kurumu" suçu 2004 yılında yürürlüğe giren 5237 sayılı Türk Ceza kanununda 263.maddede düzenlenmiştir. O tarihte düzenleme şöyledir;

2004 yılında 5237 s Türk Ceza kanunu ile yapılan düzenleme

M. 263 " (1) Kanuna aykırı olarak eğitim kurumu açanlara, bunları çalıştıranlara ve bu kurumlarda kanuna aykırı olarak açıldığını bildiği halde öğretmenlik yapanlara altı aydan üç yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Yukarıdaki fıkrada gösterilen yerlerin kapatılmasına da karar verilir.

29.6.2005 tarihli 5377 sayılı yasa ile yapılan değişiklik

(1) Kanuna aykırı olarak eğitim kurumu açan veya işleten kişi üç aydan bir yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.

O tarihte yapılmak istenen bu değişiklik Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer tarafından bir daha görüşülmek üzere TBMM ne iade edilmiştir. İade gerekçesinde yasaya aykırı eğitim kurumu açmak ve işletmek suçunun cezasının bu kadar hafifletilmesinin ayrılıkçı terör örgütlerinin, misyonierlerin ve din devleti yanlısı tarikatların yasadışı bir şekilde açacakları eğitim kurumlarının önünü açacağı belirtilerek bu türden kurumların kontrolünün sadece yöneticilerin yetkisine bırakılmasının yasaya aykırılığa süreklilik kazandırabileceğine işaret edilmiştir.

Yapılmak istenen değişikliğin

-Anayasanın 42. Maddesinde belirtilen eğitim ve öğretimin Atatürk ilke ve devrimleri doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre devletin denetim ve gözetimi altında olması ilkesine aykırı olduğu,

-Anayasanın 2. Maddesinde belirtilen laiklik ilkesine aykırı olduğu

-Anayasanın 3. Maddesinde belirtilen Türkiye devletinin ülkesi ve ulusuyla bölünmez bir bütün olduğu ilkesine aykırı olduğu

-Anayasanın 174. Maddesinde korumaya alınan devrim kanunlarına ve öğretim birliği yasasına aykırı olduğu belirtilerek TBMM ne Cumhurbaşkanı tarafından yasa iade edilmiş, ancak o dönemde de iktidar olan AKP yasada hiçbir değişiklik yapmaksızın yeniden çıkarmıştır.

Mart 2013 tasarının 13. Maddesi ile Kanuna aykırı eğitim kurumu açmak ve işletmek tamamen suç olmaktan çıkartılıyor.

Alt Komisyon görüşmeleri sırasında gösterdiğimiz tepki üzerine AKP li komisyon üyeleri tarafından bu maddenin yürürlükten kaldırılmasıyla kanuna aykırı eğitim kurumlarının yaptırımsız kalmadığı ve 5442 İl İdaresi Kanununun 9. ve 32. Maddeleri uyarınca Vali ve Kaymakamların bu konuda yetkili oldukları, gerektiğinde bu kurumları kapatabilecekleri, Kabahatler Kanununa göre de ceza verebileceklerini belirtmişlerdir.

Ancak İl İdaresi Kanununun 9. Maddesindeki Valilerin görev ve yetkilerine, 31. Maddesindeki Kaymakamların görev ve yetkilerini düzenleyen maddelere baktığımızda Vali ve Kaymakamlara hiçbir şekilde kanuna aykırı eğitim kurumlarının denetlenmesi, kapatılması vb konularda açık bir yetki verilmediği görülmektedir. Dolayısıyla bu suç yaptırımsız hale getirilmekte ve terör örgütlerinin, tarikatların kanuna aykırı eğitim kurumu açmasının yolu tam anlamıyla açılmaktadır.

Yani bundan sonra terör örgütü PKK Kürtçe eğitim yapan eğitim kurumu açabilecek, tarikatlar ise kendi anlayışlarına uygun medrese eğitimi yapan okullar açabilecekler ve hiçbir yaptırımla karşılaşmayacaklardır.

Son günlerde yaşanan olaylara baktığımızda serbest kıyafet adı altında okullarda çocukların diz üstü etek ve kolsuz giysi giymeleri yasaklanırken, kamuda türban fiilen serbest hale getirilmiştir. Artık bundan sonra Milli Eğitim Bakanlığının kısmi denetimi altında dahi olmayan her türlü din temelli medrese eğitimi dahi yapılabilecek, çarşafyla gidilen okullar rahatlıkla açılabilir.

Terör örgütü PKK tarafından, kendisine sağlanan hareket alanı ve meşruiyetten yararlanarak her türlü propogandasını yapabileceği Anayasanın Resmi Dil Türkçe ilkesine aykırı olarak istediği dilde eğitim yaptırabileceği, yasadışı ancak hiçbir yaptırıma tabi olmayan okullar açabilecektir.

4. Yargı Paketi olarak adlandırılan bu düzenlemenin sonuçlarının ne olacağı ve PKK terör örgütü ile yapılan pazarlığın sonucunda Kürtçe eğitim yapılan okulların açılmaya başlanacağını görmek için kahin olmaya gerek yoktur.

Belirtilen nedenlerle Tasarının 13.maddesi açıkça Anayasa'nın 2, 3. 42. ve 174. Maddelerine aykırıdır. Bu nedenle ve yukarda belirttiğimiz diğer nedenlerle tasarıya karşı muhalefet şerhimizi koyuyoruz.

25.3.2013

Dilek Akagün Yılmaz

Uşak

Turgut Dibek

Kırklareli

MUHALEFET ŞERHİ

ADALET KOMİSYONU ALT KOMİSYON BAŞKANLIĞINA

Alt Komisyonunda görüşmeleri tamamlanan "Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" na ilişkin alt komisyon raporuna aşağıdaki nedenlerle katılmıyorum.

Hukuk güvenliği ve istikrar, toplumun Adaletle olan inancını koruma açısından son derece önemlidir.

Yeni bir yasal düzenleme yapılırken veya mevcut yasalarda değişiklik yaparken hazırlık dönemi çok iyi yapılmalıdır.

Son dönemlerde siyasi iktidar tarafından çok sayıda Kanun Tasarısı sevk edilerek, yasalasmaktadır. Ancak, çok kısa süre geçmeden bu yasalarda ikinci, üçüncü değişiklikler yapılmakta, istikrar sağlanamamaktadır.

Kanunların sık sık değiştirilmesi hem uygulayıcılar hem de hak sahipleri açısından tercih edilen bir durum değildir.

Bazen de yasa değişikliği gerekli olmadığı hallerde, yasa çıkarma yoluna gidilmektedir. Bu tasarıda bunun tipik örneklerinden biridir.

- Tasarının 1. Maddesinde, Yargıtay'ın bir ihtisas dairesinin yetkisinde bulunan yargısal denetim görevinin, Yargıtay Hukuk Genel Kuruluna devredilmesi öngörülmektedir.

Yargıtay kendi iç dinamikleriyle, İçtihadı Birleştirme Kararlarıyla bu alanda bir sorun varsa bunu giderebilir. İçtihad Hukuku, Hukukumuzun önemli kaynaklarındandır.

Kanaatimizce, İçtihad Hukuku ile giderilecek bir konunun yasayla düzenlenmesi bir zorlamadır.

- 3. Madde de: İdare ve Vergi mahkemeleri arasındaki iş bölümüne ilişkin yeni bir düzenleme yapılmıştır.

Oysa 2576 Sayılı yasanın 2. Madde 4. fıkrası bu mahkemeler arasındaki iş bölümünün Hakimler ve Savcılar Kurulunca yapılacağına amirdir.

Bu yetkiye sahip Kurul mahkemeler arasında yeni bir iş bölümünü bir kararla rahatlıkla yapabilecektir.

Bu nedenle bir yasal düzenlemeye ihtiyaç yoktur.

Tasarının 5. Maddesi Hakimlik ve Savcılık mesleğinde derece yükselme koşulları arasına "alternatif uyumsuzluk çözüm yöntemlerinin uygulanmasına ilişkin çalışmalar" ibaresi eklenmiştir.

Asıl olan Devlet yargısının teşvik edilmesi ve güçlendirilmesidir. Hakim ve Savcılarımızda bu yapının asli unsurlarıdır. Asli yargılanma faaliyeti dışındaki bir faaliyeti yükselme şartları arasına koymak çelişkili bir durumdur.

Tasarının 10. maddesi Türk Ceza Kanunu'nun 263.maddesini yürürlükten kaldırmaktadır.

Bunun gerekçesi belli değildir. Maddenin başlığı "Kanuna aykırı eğitim Kurumu"dur.

Bu madde yürürlükten kalktığı takdirde kanuna aykırı eğitim kurumu açılabilir midir? Var olanlar ne olacaktır?

Evvel Emirde Anayasa'nın 42.maddesi "Eğitim ve öğretim, Atatürk ilke ve devrimleri doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmaz." Hükmüne amirdir.

Eğitim birliği, Devletin özenle koruması gereken bir görevdir. Bu alanda bir boşluk doğmaması için üst komisyonunda diğer itiraz ettiğimiz hususlarla birlikte yeniden görüşülmesini talep etmekteyiz.

Saygıyla arz olunur.

Murat Başesgioğlu

İstanbul

ALT KOMİSYON METNİ

**HUKUK USULÜ MUHAKEMLERİ KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1- 18/6/1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 26/9/2004 tarihli ve 5236 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun 16 ncı maddesiyle değiştirilmeden önceki 429 uncu maddesine üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Davanın reddi veya kabulünü içeren esastan bozmaya uyularak tesis olunan kararların önceki bozmayı ortadan kaldıracak şekilde yeniden bozulması üzerine ilk derece mahkemesince verilen kararın temyiz edilmesi halinde inceleme, Yargıtay Hukuk Genel Kurulunca yapılır.”

MADDE 2- 1086 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 4- Bu maddeyi ihdas eden Kanunla, 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 5236 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun 16 ncı maddesiyle değiştirilmeden önceki 429 uncu maddesine eklenen dördüncü fıkra, kanun yolu aşaması henüz sona ermemiş derdest davalarda da uygulanır.”

MADDE 3- 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 43 üncü maddesinin birinci fıkrasına birinci cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununa göre ana gayrimenkulün mesken olarak gösterilen bağımsız bölümlerinde avukatlık büroları kurularak faaliyet gösterilebilir.”

MADDE 4- 6/1/1982 tarihli ve 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin (4) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“4. Aynı yargı çevresinde birden fazla idare veya vergi mahkemesinin faaliyet gösterdiği hallerde, özel kanunlarda başkaca hüküm bulunmadığı takdirde, ihtisaslaşmanın sağlanması amacıyla gelen işlerin yoğunluğu ve niteliği dikkate alınarak, mahkemeler arasındaki işbölümü Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından belirlenebilir. Bu kararlar Resmî Gazetede yayımlanır. Mahkemeler, tevzi edilen davalara bakmak zorundadır.”

MADDE 5- 2576 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 19- Bu maddeyi ihdas eden Kanunla, bu Kanunun 2 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasında yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından mahkemeler arasındaki işbölümüne ilişkin olarak karar verilir ve bu karar Resmî Gazetede yayımlanır. Kararda mahkemelerin işbölümü esaslarına göre çalışmaya başlayacakları tarih de belirtilir. Mahkemelerin işbölümü esaslarına göre çalışmaya başlayacakları tarihe kadar açılmış olan davaların görülmesine bulundukları mahkemelerde devam olunur.”

MADDE 6- 24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan “çıkardıkları işlerin miktar ve mahiyetleri,” ibaresinden sonra gelmek üzere “alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin uygulanmasına ilişkin çalışmaları,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 7- 2802 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “iş cetvelleri” ibaresi “alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerine ilişkin uygulamayı da kapsayacak biçimde iş cetvelleri” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 8- 2802 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, bu madde kapsamında yurtdışında görevlendirilen hâkim ve savcılar, 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 10 uncu maddesinde, 7/7/2010 tarihli ve 6004 sayılı Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 16, 17 ve 18 inci maddelerinde ve diğer kanunlarda Dışişleri Bakanlığı meslek memurlarına sağlanan hak, ödenek ve imkânlardan yararlandırılırlar.”

MADDE 9- 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununun 45 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununa göre ana gayrimenkulün mesken olarak gösterilen bağımsız bölümlerinde serbest muhasebeci mali müşavirlik veya yeminli mali müşavirlik faaliyetlerinde bulunulabilir.”

MADDE 10- 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde hukuk mahkemelerinin birden fazla dairesi oluşturulabilir. Bu daireler numaralandırılır. Özel kanunlarda başkaca hüküm bulunmadığı takdirde, ihtisaslaşmanın sağlanması amacıyla gelen işlerin yoğunluğu ve niteliği dikkate alınarak, daireler arasındaki iş dağılımı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından belirlenebilir. Bu kararlar Resmî Gazetede yayımlanır. Daireler, tevzi edilen davalara bakmak zorundadır.”

MADDE 11- 5235 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 4- Bu maddeyi ihdas eden Kanunla, bu Kanunun 5 inci maddesinin beşinci fıkrasında yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından mahkemeler arasındaki iş dağılımına ilişkin olarak karar verilir ve bu karar Resmî Gazetede yayımlanır. Kararda mahkemelerin iş dağılımı esaslarına göre çalışmaya başlayacakları tarih de belirtilir. Mahkemelerin iş dağılımı esaslarına göre çalışmaya başlayacakları tarihe kadar açılmış olan davaların görülmesine bulundukları mahkemelerde devam olunur.”

MADDE 12- Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (I) sayılı cetvelin Adalet Bakanlığına ve ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ekli (II) sayılı cetvelin Danıştay Başkanlığına ait bölümlerine eklenmiştir.

MADDE 13- 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 263 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 14- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 15- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ALT KOMİSYON METNİNE EKLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : ADALET BAKANLIĞI

TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	KADRO DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TUTULAN KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	Zabıt kâtibi	6	500	-	500
GİH	Zabıt kâtibi	7	500	-	500
GİH	Zabıt kâtibi	8	750	-	750
GİH	Zabıt kâtibi	9	750	-	750
GİH	Zabıt kâtibi	10	750	-	750
GİH	Zabıt kâtibi	11	750	-	750
GİH	Zabıt Kâtibi	12	1.000	-	1.000
		Toplam	5.000		5.000

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : DANIŞTAY BAŞKANLIĞI

TEŞKİLATI : MERKEZ

**İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(MESLEK MENSUPLARI)**

UNVANI	KADRO DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TUTULAN KADRO ADEDİ	TOPLAM
Tetkik Hâkimi	6	30	30	30
Tetkik Hâkimi	7	30	30	30
Toplam		60	60	60

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

1/4/2013

Esas No: 1/750, 2/1326, 2/1343, 2/1344

Karar No: 18

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/750)” 7/3/2013 tarihinde esas Komisyon olarak Komisyonumuza ve tali Komisyon olarak da Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmiştir. Tasarı, Komisyonumuzun 14/3/2013 tarihli toplantısında Adalet Komisyonu Başkanı Ankara Milletvekili Ahmet İyimaya başkanlığında Hükümeti temsilen Adalet Bakanı Sadullah Ergin ile Adalet Bakanlığı, Yargıtay Başkanlığı, Danıştay Başkanlığı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı ve Türkiye Barolar Birliği temsilcileri ile Bilkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğretim üyesi Doç. Dr. Murat Atalı’nın katılımlarıyla görüşülmüştür.

Komisyonumuz tarafından “Mersin Milletvekili Ali Rıza Öztürk’ün; Avukatlık Kanunu ile Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1326)” ile “Sivas Milletvekili Hilmi Bilgin ve Çankırı Milletvekili İdris Şahin ile 8 Milletvekilinin; 1136 Sayılı Avukatlık Kanunu, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ve 3568 Sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1343)”, İçtüzüğü’nün 26’ncı maddesi uyarınca Komisyon gündemine alınmıştır. Gündeme alınan işler, 1/750 esas numaralı Tasarı esas alınmak üzere İçtüzüğü’nün 35’inci maddesi uyarınca birleştirilmiş ve daha ayrıntılı incelenmek üzere yedi üyeden müteşekkil Alt Komisyona havale edilmiştir.

Alt Komisyon, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç’un başkanlığındaki 19/3/2013 tarihli toplantısında Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Yargıtay Başkanlığı, Danıştay Başkanlığı ve Türkiye Barolar Birliği temsilcileri ile Bilkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğretim üyesi Doç. Dr. Murat Atalı’nın katılımlarıyla gündemindeki işleri görüşmüştür. Alt Komisyon tarafından tanzim edilen rapor 21/3/2013 tarihinde Komisyonumuza tevdi edilmiştir.

Komisyonumuz, 26/3/2013 tarihli toplantısında Alt Komisyon tarafından tanzim edilen rapor ve metin üzerinden görüşmelerine devam etmiştir. Görüşmelere Hükümeti temsilen Adalet Bakanı Sadullah Ergin ile Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, Yargıtay Başkanlığı, Danıştay Başkanlığı, Türkiye Barolar Birliği temsilcileri ile Bilkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğretim üyesi Doç. Dr. Murat Atalı katılmıştır. Görüşmelerin tamamı tutanağa bağlanmıştır. İçtüzüğü’nün 45’inci maddesi uyarınca Genel Kurul çalışmalarında Komisyonumuzu temsil etmek üzere Bolu Milletvekili Fehmi Küpçü, Denizli Milletvekili Bilal Uçar ile Karaman Milletvekili Mevlüt Akgün özel sözcü seçilmişlerdir. Ayrıca 14/3/2013 tarihinde Komisyonumuza havale edilen “Erzurum Milletvekili Oktay Öztürk’ün; Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1344)” İçtüzüğü’nün 26’ncı maddesi uyarınca Komisyon gündemine alınmış ve İçtüzüğü’nün 35’inci maddesi uyarınca Tasarı esas alınmak üzere birleştirilmiştir.

Komisyonumuzda müzakereler esnasında aşağıdaki görüşler dile getirilmiştir:

Denetim mahkemesinin, dosyadaki veriler değişmeksizin birden fazla incelemede birbirleriyle çelişen kararlar verebilmesi, bu konuda denetim kalitesini yükseltecek ve içtihat istikrarını koruyacak bir usulî düzenlemenin olmaması, yargılama hukukumuz bakımından önemli bir açığa işaret etmektedir. Özellikle ilk bozmaya alt mahkemece uyulması üzerine ikinci zıt bozmalar bakımından bu açık, bir adil yargılanma hakkı ihlaline dönüşebilmektedir.

Yargıtay, adli yargı alanında içtihat üreten ve hukuk birliğini sağlayan bir denetim ve güven organıdır. Denetim görevini yürüten daire veya daireler yönünden aslolan, aynı dava içinde birbirleri ile çatışan kararların kurulamamasıdır (Any. m. 2, 9, 36, 138, 154). Veriler sabit olduğu halde, ret veya kabul içeren birinci kesin bozmayı etkisiz kılacak ikinci kesin bozma, yargılama öznelere ve hukukun üstünlüğü bağlamında başlı başına bir adalet sorunu oluşturur. Aynı konuda iki zıt karar üreten organın o konuda üçüncü kez karar üretme (inceleme yapma) yetkisinin tanınması, kanun yolları hukuku ilkeleri ve hukukun amacı ile bağdaşmaz. Bu gibi durumlarda, sistem içinde kurulu bir mekanizma var ise, o mekanizmaya başvurmak, yok ise yeni bir mekanizma ihdas etmek, adil yargılanma hakkının da bir gereğidir. Değişiklikteki sorun bağlamında Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, bu tür bir mekanizma makamındadır.

Değişiklik, davanın esastan ret ve kabulüne yönelik kesin bozmaları (sınırlı bir durumu) kapsamaktadır. Bu durum, Yargıtay pratiği bakımından çok istisnai olmakla birlikte, yasal müdahaleyi zorunlu kılan, içtihat istikrarı için risk oluşturan ağır bir hukuk ihlaline de işaret etmektedir (kesin bozma kavramı için, bkz. YHGK. 20.12.1989 t, 12-539/662- E/K. YHGK.15.12.2004 t, 20-639/704-E/K). Öneri, kesin bozma dışında kalacak diğer bozmaları hiçbir şekilde içermemektedir.

Dairenin birinci kesin bozmasından, bozmaya uyma kararından sonra dönmesi (2. kez bozması) üzerine alt mahkemece verilen kararın yargı yolu denetiminin Yargıtay Hukuk Genel Kurulunca yapılması, ikinci kesin bozmaları gereklilik sınırlarına indirecek bir hukuk disiplini de beraberinde getirir. Sözelimi, birinci bozmadan dönme formülü olarak sıkça kullanılan “**maddi hata**” gerekçesinin somut olay bağlamında realizasyonu, **görüş ve içtihat farkı mı? Farklı delil değerlendirmesi mi? Bu bağlamda usule ilişkin kazanılmış hakkın ihlali mi? Yoksa usule ilişkin kazanılmış hakkın istisnası olan ve tipik tarifine uygun maddi hata mı?**” sorularını ele alan bir yaklaşımla Yargıtay Hukuk Genel Kurulunca gerçekleştirilecektir. Nitekim benzeri olaylarda ikinci kesin bozmaya karşı direnme kararlarının temyizinde Yargıtay Hukuk Genel Kurulunca aynı realizasyon yapılmaktadır⁽¹⁾. Model, bu yönüyle, usulî kazanılmış hak kurumunda tereddütlere yol açması bir yana, onu pekiştirmektedir. Çünkü ikinci bozma, genellikle uyma kararı ile teşekkül eden usulî

⁽¹⁾ “Uzun yıllardan beri Yargıtay uygulamaları ve öğretide benimsenen usulî kazanılmış hak müessesesi, usul hukukunun dayandığı vazgeçilmez ana temellerden biridir. Bu kuralın uygulanmasında iki istisna öngörülmüştür. Bunlar mahkemece Yargıtay Dairesi bozma kararına uyulduktan sonra görülmekte olan davaya uygulama imkanı bulunan yeni bir İçtihadî Birleştirme Kararı çıkması diğeri de 4.2.1959 tarih 13/5 sayılı Yargıtay İçtihadî Birleştirme Kararında vurgulandığı üzere hükmüne uyulan bozma kararından sonra göreve ilişkin yeni bir yasal düzenlemenin getirilmiş olmasıdır. **Bunlar dışında maddi yanlışlığa dayalı bozma kararına uyulmuş olması itibarıyla kazanılmış hakkın bulunmadığından söz edilebilmesi için ancak Yargıtay Dairesinin vardığı sonuç her türlü değer yargısının dışında hiç bir suretle başka biçimde yorumlanamayacak, tartışması ve açık bir maddi hataya dayanıyorsa ve onunla sıkı sıkıya bağlı ise o taktirde yine usulî kazanılmış hak kuralının hukukî sonuç doğurmayacağı kuşkusuzdur. Yine özellikle belirtilmelidir ki bozma kararında hukukî yönden bir nitelikle yapılmış veya deliller belli bir doğrultuda değerlendirilerek bozma kararı verilmişse bu karara uyulması halinde bozmayı yapan daire hukukî görüş değiştirse ya da delil değerlendirmesinin yanlış olduğunu sonradan benimsese dahi maddi hatadan söz edilemeyeceğinden usulî kazanılmış hakkın doğduğunun kabulü gerekir.**

Olayda, davanın kabulünü öngören kesin nitelikteki Özel Daire bozma kararına uyulmakla, davacı Hazine yönünden usulî kazanılmış hak doğmuş olduğu aşikardır. Bu hakkın hukukî sonuç doğurmayacağı ayrık haller söz konusu değildir.” (YHGK. 1990/1-450/608- E/K; aynı şekilde; YHGK. 1987/1-249/28 - E/K; YHGK. 2005/20-405/403- E/K; YHGK. 2008/19-624 - E/K.)

kazanılmış hakkı bertaraf etmeye yönelik olarak kurulmaktadır. **Yargıtay kararları üzerinde yapılacak ampirik incelemeler, usulî kazanılmış hak sonrası ikinci bozmaya karşı oluşturulan direnme kararlarının birinci bozma doğrultusunda (Yargıtay Hukuk Genel Kurulunca); uyma kararlarının ise ikinci bozma doğrultusunda (özel dairece) genel olarak onandıklarını göstermektedir.** Bu veri, bizatihi sorun alanının varlığına delalet etmektedir. Bu bağlamda Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun hakemliğine başvurmak, bir yargılama hukuku zaruretidir. Bu tür bir sistem dönüşümü, yargılama hukuku bakımından pozitif bir önem taşımaktadır. Yeni usul, içtihat istikrarı bakımından da işlevseldir. Bu gibi hallerde bozma kararını itiraz eden daire veya daireler yönünden işe bakma yasağı derpiş edilmektedir. Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun yapacağı inceleme, hiçbir şekilde bozma dairesince gerçekleştirilemeyecektir. Buradaki derecelendirme, hukuk güvenliği noktasından da anlamlıdır (Any. m. 2). Ayrıca model iki zıt bozmanın taraflarda meydana getirebileceği güven erozyonunu giderme ve objektif tarafsızlık yönünden yeni yapı oluşturma işlevini de görmektedir.

İkinci kesin bozmaya karşı direnme halinde, bu tür bir hükme ihtiyaç kalmayacağı düşünülebilirse de, sistem bütünlüğü bakımından **“uyma ve direnme”** kararlarını ve hatta **“bu iki kategoriye girmeyen diğer karar türleri”**ni içerecek genellikte, **“karar”** terimi tercih olunmuştur. Hasılı, ikinci kesin bozma üzerine kurulan her türlü nihai karar, normun kapsamı içindedir. Modelin mahiyeti de bunu gerektirmektedir.

Alt komisyon, mevzuat değişikliğine dayalı ikinci kesin bozmaların dahi Yargıtay hukuk genel kurulunda incelenmesi sonucuna varmış, usulî kazanılmış hakkın korunması duyarlılığına dayalı bu formül, esas komisyonca da benimsenmiştir. Esas komisyon, Tasarıdakinin aksine yeni sistemi yalnızca şu anda uygulanan usul kanununa özgü olarak değil, bölge adliye mahkemeleri döneminde uygulanacak usul kanunu bakımından da benimsemiştir.

Vurgulanmalıdır ki, yeni sistem, birinci veya ikinci kesin bozma kararı lehine bir doğruluk veya kesinlik karinesi ihdas etmemektedir. Başta usulî kazanılmış hak olmak üzere, hukuk ve somut olay ekseninde iki zıt bozma kararından hangisinin uygun olduğuna, yahut bunların dışında başka bir çözüm seçeneğinin bulunup bulunmadığına -üçüncü defa özel daire değil- Yargıtay Hukuk Genel Kurulu karar verebilecektir. Bu model, üçüncü kararların türlerine bakılmaksızın temyizen incelenmesi yönünden direnme kararlarındaki rejimi bu kararlara da bir tür teşmil etmektedir.

Sonuç olarak değişiklik ile inşa edilen mekanizma, bir bütün olarak, içtihat hukukunun gelişimine; yargıya ve kararlarına güvenin artmasına hizmet edecektir. Bu yolla, denetim mahkemeleri yönünden adil yargılanma hakkının normatif zemini takviye edilmiş olmaktadır (AİHS. m. 6, Any. m. 36). Esasen benzeri mekanizmalar, yargılama hukukumuzda mevcuttur. [Dosyanın bozma üzerine Yargıtay tarafından başka alt mahkemeye gönderilebilmesi (HUMK. m.429, HUMK., m.373/1) yargılamanın yenilenmesi halinde, hüküm-hâkiminin dosyaya (davaya) bakamaması (CMK. m. 23) gibi].

Bu gerekçelere karşı olarak, yeni düzenlemenin hukuk güvenliğini yok edeceği, usulî hak kurumunu örseleyeceği, içtihat istikrarı için tehlike oluşturacağı ileri sürülmüştür. Aynı görüşler, alt ve esas komisyon raporlarına düşülen muhalefet şerhlerinde de dile getirilmektedir. Yukarıda ortaya konduğu üzere yeni düzenleme, tam da bu görüşlerde ortaya konan semptomları bertaraf edecek yapı özelliğini taşımaktadır.

Tasarının diğer maddesiyle avukatlık büroları yönünden bir düzenleme öngörülmektedir. Avukatlık bürolarının kat mülkiyeti rejimine tabi bağımsız bölümlerinde kurulabilmesine yönelik talep 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanunun 194’üncü maddesiyle geçici bir norm olarak hukuk dünyamıza girmiştir. Sözü geçen Kanun’da öngörülen iki yıllık uygulama, Yasama Organının tercihini değiştirecek veya başkalaştıracak bir veriyi ortaya çıkarmamıştır. Aynı geçici kural serbest muhasebeci mali müşavirlik ve yeminli mali müşavirlik büroları için de öngörülmüş ve uygulanmıştır. Tasarıyla birleştirilmiş ortak Tekliflerin getirdiği hüküm, yaşanan iki yıllık pratiği sürekli norma dönüştürmekten ibarettir. Her iki meslek grubunun fikrî emek karakteri taşımaları ve entelektüel özellikleri, tabii yapısında kat mülkiyetinin temsil ettiği menfaatlere de çatışmamaktadır. İzaç edici çatışmalar, her somut olayın niteliği içinde hukukun genel ilkeleri ile her zaman tasfiye edilebilir. Bu istisnai durumlar, yapının genel karakteri ve nihai amaçla bütünleştirilemez (Any. m. 2, MK. m. 3). Esasen bu konuda kat mülkiyeti rejimi de özel bir koruyucu hüküm içermektedir (Kat Mülkiyeti Kanunu m. 18).

Günümüzde birçok bilim dalında uzmanlaşma yaygınlaşmış, hatta temel bilim dallarının altında mikro uzmanlık alanları oluşmuş ve dava türleri artış göstermiştir. Buna paralel olarak, ihtisas mahkemelerinin yaygınlaşması talepleri bir hayli artmış, neticesinde mahkemeler bağlamında da ihtisaslaşmaya gitmek bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmıştır. Mevcut durumda ise gelen işler, sayısal anlamda tevzi edilmekte, bu durum hâkimleri uzmanlık gerektiren birbirinden çok farklı alanları ilgilendiren davalara bakmak durumuyla karşı karşıya bırakmaktadır. Getirilen düzenlemeyle yeni bir mahkeme kurulmamakta, aynı yerde kurulmuş birden fazla hukuk, idare veya vergi mahkemelerine gelen dosyaların dava konularına göre tevzi edilmesi amaçlanmaktadır. İdare veya vergi mahkemelerine gelecek dava konuları ilgili kanunlarda belirlendiğinden, aynı yer idare mahkemelerine gelecek dava konuları bakımından bir farklılık oluşmayacak, sadece aynı yer mahkemelerinin kendi daireleri arasında dava konularına göre bir ayrıma gidilecektir. Dolayısıyla getirilen düzenlemenin Anayasanın 142’nci maddesinde yer alan mahkemelerin görevinin kanunla belirleneceğine ilişkin hükme aykırılık teşkil etmesi söz konusu değildir.

Ceza Muhakemesi Kanununda yer alan “uzlaşma” ile Hukuk Muhakemeleri Kanununda yer alan “sulh” veya “arabuluculuk” müesseseleri ile ilk derece yargı mercileri önündeki işlerin dostane yöntemlerle çözüme kavuşturularak, yüksek yargının ağır iş yükünden bir miktar da olsa kurtulması amacıyla alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemleri geliştirilmiştir. Tasarı ile bu yöntemlerin etkin bir şekilde uygulanabilmesi amacıyla hâkim ve Cumhuriyet savcılarının bu uygulamalar kapsamındaki işlem ve kararlarının da meslek başarılarının değerlendirilmesinde ölçüt alınması esası getirilmektedir.

Yasama organının suç ve ceza üretme ile varolan suç ve cezaları yürürlükten kaldırma iktidarı, yasama yetkisinin içinde ve fakat özel bir anayasal ağırlıkta düzenlenmiş monopol bir iktidardır (Any. m. 38). Hukuktaki ve sosyal telakkilerdeki gelişme ve anlayış farklılığı, bu yetkinin kullanımında doğrudan etkili olabilir. Türk Ceza Kanununun yürürlükten kaldırılması öngörülen 263’üncü maddesinin düzenlediği suç ve ceza alanı, Tasarı hükmüyle bu niteliğini yitirmektedir. Bir eylem ve faaliyet alanının suç olmaktan çıkarılması, onun hukuka aykırılığını ortadan kaldırmaz. O alanı düzenleyen kurumsal ve organik kanunlar o faaliyet konusunda özel düzenleme, ruhsat ve yasaklamalar getirmişse, o rejimin devam edeceği ve cezanın dışında kalan yaptırımların uygulanacağı kuşkusuzdur. Yasama organı her hukuka aykırılığı suç olarak düzenleme iktidarıyla donatılmamıştır.

Özgürlüğün en ağır ve hatta kısmen de özüne dokunucu sınırlaması olan suç ve ceza düzenlemesine zaruretle sınırlı olarak başvurmak gerekir. Tasarı, kurumsal kanunlara göre hukuka aykırı olan bu alanın kurumsal kanunlardaki yaptırımlarla yetinileceği ve bu konuda bir suç ihdası veya varolan suçun korunması ihtiyacının kalmadığı temel düşüncesine dayalıdır.

Kanuna aykırı olarak eğitim kurumu açan veya işleten kişilerin cezalandırılmasını öngören Türk Ceza Kanununun 263'üncü maddesinin yürürlükten kaldırılması, herkesin izin almadan eğitim kurumu açıp işletebileceği anlamına gelmemektedir. Burada sadece eylemin suç olmaktan çıkarılması söz konusu olup kanuna aykırı eğitim kurumu açan veya işletenler bakımından diğer kanunlarda (Örneğin 8/2/2007 tarihli ve 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu, 22/6/1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş Ve Görevleri Hakkındaki Kanun, 10/6/1949 tarihli ve İl İdaresi Kanunu vb.) yer alan yaptırımlar uygulama alanı bulacak ve dolayısıyla izin almadan bir eğitim kurumunun faaliyet göstermesi mümkün olmayacaktır. Dolayısıyla izin alınmadan bir eğitim faaliyeti yapılması durumunda idari mercilerin bu faaliyeti sona erdirecekleri hususunda bir tereddüt bulunmamaktadır. Emre aykırı davranış ise, İl İdaresi Kanununun 66'ncı maddesinin Kabahatler Kanununun 32'nci maddesine yaptığı atıf gereğince mahalli mülki amir tarafından cezalandırılacaktır. Diğer taraftan Avrupa ülkeleri uygulamalarına bakıldığında bu tür faaliyetler sadece idari yaptırım uygulanmasını gerektiren fiiller olarak değerlendirildiği görülecektir.

Yukarıda ifade edilen görüşlere karşın aşağıdaki görüşler dile getirilmiştir:

Getirilen düzenleme Yargıtay'ın usulî müktesep hakkı ihlal edecek şekilde önceki bozma kararından sonra tekrar bir bozma kararı verebilmesinin kabulü anlamına gelebilecek, içtihat yoluyla kabul edilmiş olan usulî müktesep hak müessesine aykırı bir düzenlemedir. Bu durum hukuki güvenilirliği ciddi anlamda zedeleyecek niteliktedir. Yargıtay'ın ilk kararını ortadan kaldıracak şekilde karar vermemesi asıldır ve aksine uygulama ile çok istisnai olarak karşılaşılmaktadır. Uygulamada istisnai olarak karşılaşılan bir durum dikkate alınarak Yargıtay bakımından usulî müktesep hak ilkesine uymamanın meşru kabul edildiği algısı doğurabilecek bir mevzuat değişikliğine gidilmemelidir.

İdare veya vergi mahkemelerinin gelen işlerin dava konuları esas alınarak paylaştırılması amacıyla getirilen düzenlemeye, 6/1/1982 tarihli ve 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun 2'nci maddesinin (4) numaralı fıkrasında yer alan *"Aynı yargı çevresinde birden fazla idare veya vergi mahkemesi kurulduğu takdirde, bu mahkemeler arasındaki işbölümü, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir."* hükmü gereğince mahkemeler arasında işbölümüne ilişkin yetki zaten Kurula verildiğinden ihtiyaç bulunmamaktadır.

Tasarıyla, Hâkim ve Savcılar Yüksek Kuruluna mahkemeler arasında işbölümüne ilişkin verilen yetki, Anayasanın 142'nci maddesinde yer alan *"Mahkemelerin kuruluşu, görev ve yetkileri, işleyişi ve yargılama usulleri kanunla düzenlenir."* hükmüne aykırıdır ve kanuni hakim ilkesi bertaraf edilmektedir.

Yargının devlet tekelinde olması gerekirken, getirilmek istenen düzenleme ile hâkimlik ve savcılık mesleğinde bulunanların derece yükselmelerinin yapılabilmesi için alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin uygulanmasına ilişkin çalışmalarının değerlendirmeye tabi tutulacak olması, hâkim ve savcılar -bir baskı unsuru olarak- devletin resmi yargısının dışındaki çözüm yöntemlerine yönlendirecektir.

Anayasanın 42’nci maddesine göre eğitim ve öğretimin devletin gözetim ve denetimi altında yapılması gerekir. Tasarıyla, kanuna aykırı olarak eğitim kurumu açan veya işleten kişilerin cezalandırılmasını öngören Türk Ceza Kanununun 263’üncü maddesinin yürürlükten kaldırılması, hukuki boşluğa neden olacak ve herkes izin almadan dilediği gibi eğitim kurumu açıp işletebilecek ve eylemin suç olmaktan çıkarılması sonucunda yasadışı eğitim kurumlarının oluşmasına imkân verilecektir. Düzenleme bu bağlamda dolayısıyla örtülü bir af niteliğindedir. Bu nedenle Tasarının 13’üncü maddesi, Anayasanın 2, 3, 42 ve 174’üncü maddelerine açıkça aykırılık teşkil etmektedir.

Komisyonumuz, ifade edilen Anayasaya aykırılık itirazını gerek Anayasanın 11’inci ve gerekse İçtüzüğü’nün 38’inci maddeleri kapsamında, esasa yönelik diğer itirazlardan önce incelemiş ve sonuçlandırmıştır. Komisyonlar dahil, Yasama Organının Anayasaya aykırılık denetimi, niteliği itibarıyla siyasal bir denetimdir. Komisyon, itirazları değerlendirmiş, birbirine karşı görüşleri oylamış ve Tasarı’da Anayasaya aykırılık bulunmadığı neticesine ulaşmıştır. Öte yandan ne Yasama Organı ne de Anayasa Mahkemesi yorum yoluyla bir referans norm üretmezler. Anayasa normunun nasıl üretileceği hususu (yöntemi) ve norm üretme iktidarı, Anayasamızda özel olarak düzenlenmiştir. Bu konuda yetki tekeli, tali kurucu iktidara aittir (Anayasa. m. 175).

Komisyonumuzda yapılan çalışmalar sonunda, maddeler üzerindeki değişiklikler aşağıdaki şekildedir.

Yargıtay, adli yargı alanında içtihat üreten ve hukuk birliğini sağlayan denetim organıdır. Denetim görevini yürüten daire veya daireler yönünden aslanan, aynı dava içinde birbirleriyle çelişen kararların kurulamamasıdır (Anayasanın 2, 9, 36, 138 ve 154’üncü maddeleri). Veriler sabit olduğu halde, ret veya kabul içeren birinci kesin bozmayı etkisiz kılacak ikinci kesin bozma, yargılama özneleri ve hukukun üstünlüğü bağlamında başlı başına bir adalet sorunu oluşturur. Aynı konuda iki zıt karar üreten organa o konuda üçüncü kez karar üretme (söz söyleme) yetkisinin tanınması, kanun yolları hukuku ilkeleri ve hukukun amacı ile bağdaşmaz. Bu gibi durumlarda, sistem içinde kurulu bir mekanizma var ise, o mekanizmaya başvurmak, adil yargılanma hakkının da bir gereğidir. Anılan sorun bağlamında Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, bu tür bir mekanizma makamıdır. Bu problemin çözümü amacıyla davanın esastan reddi veya kabulünü içeren kesin bozmaya uyularak tesis olunan kararların, önceki bozmayı ortadan kaldıracak şekilde yeniden bozulması üzerine alt mahkemece verilen hükmün temyiz incelemesinin Yargıtay’ın ilgili dairesi yerine, Yargıtay Hukuk Genel Kurulunca yapılması öngörülmektedir.

“Kesin bozma”, denetim mahkemelerinin içtihat yoluyla yargılama hukukuna kazandırdığı ve alt-tür olarak yasada yer almayan bir kavramdır. Bu kavram, alt mahkemenin davanın kabulüne ilişkin hükmünün reddedilmesini yahut davanın reddine ilişkin hükmünün kabul edilmesini öngören bozmaları da içeren esasa ilişkin bir bozma çeşididir [YHGK. 8.7.2009 t, 4-291/318- E/K; YHGK. 20.12.1989 t, 12-539/662- E/K; Y11HD. 7.12.2000 t, 7663/9770- E/K; Y12HD. 10.07.2008 t, 11781/14816- E/K; Y18HD. 26.12.1996 t, 11313/11754- E/K; Y20HD. 5.4.2001 t, 1799/2811- E/K; DVDGK.16.1.1998 t, 479/27- E/K; D7D- 7.5.2007 t, 3650 / 2141-E/K]. Madde metninde yer alan bozma ibaresinin, bu türde bir bozmayı içerdiği kuşkusuzdur. Maddedeki “**herhalde**” ibaresine, alt-mahkeme kararının uyma, direnme veya başka bir içerikte olmasının Hukuk Genel Kurulunca incelenme kuralı bağlamında farklı bir sonuca yol açmayacağına ve **daire ile Hukuk Genel Kurulu arasındaki ilişkinin bir görev ilişkisi olduğuna vurgu için özellikle yer verilmiştir.**

Tasarının 1’inci maddesi üzerinde verilen önerge, Tasarıda Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 439’uncu maddesi yönünden benimsenen modelin, Bölge Adliye Mahkemeleri uygulamasına geçildiğinde tatbik edilecek usul normlarına da yansıtılmasını ve sistematik bütünlüğün sağlanmasını amaçlamaktadır.

Değişiklik hükmünün uygulanabilmesi için,

a- Bir alt mahkeme hükmünün Yargıtay’ın özel dairesince, “esastan red veya kabul” gerekçesi ile bozulmuş olması (yani kesin bozmanın varlığı) (I),

b- Alt mahkemece bu bozmaya uyulmuş olması (II),

c- Uyma hükmünün Yargıtay tarafından birinci bozmayı ortadan kaldıracak şekilde (zıt eksende) yeniden bozulması (III), [ikinci bozmanın (metinden anlaşılabacağı üzerine) başka bir özel dairece yapılması, kuralın uygulanmasını önlemez.]

d- İkinci bozma üzerine alt mahkemece bir hükmün verilmiş ve bu hükmün temyiz edilmiş olması (IV) [Bu hükmün uyma, direnme veya başka bir nitelikte olması, maddenin uygulanmasını etkilemez] şartlarının gerçekleşmesi gerekli ve yeterlidir.

Alt mahkeme, Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun bu kapsamda verdiği karara, yeni düzenlemenin yer aldığı madde hükmünün son fıkrasında belirtildiği üzere uymak zorunludur (Sözelimi HUMK 429/son fıkra hükmü).

Bozma dairesi ile Hukuk Genel Kurulu arasındaki ilişki, yeni düzenleme bağlamında, iş bölümü ilişkisi değil; görev ilişkisidir. Yeni kural, 4/2/1983 tarihli ve 2797 sayılı Yargıtay Kanununun 15’inci maddesinin birinci fıkrasının 4 numaralı bendi hükmü kapsamına giren bir düzenleme niteliğindedir. Şartları doğmuş olmasına rağmen temyiz incelemesinin Yargıtay Hukuk Genel Kurulunca değil de -her nasılsa- dairece sonuçlandırılması halinde, daire kararı geçersiz olup temyiz incelemesi yapılmamış sayılır. Bu gibi usulî sorunlarda nihai yetki, Yargıtay Hukuk Genel Kurulundur. Bu durumda direnme kararının Yargıtay Hukuk Genel Kurulunca değil de -her nasılsa- daire tarafından incelenmesi halindeki hukuk cari olacaktır. Bu halde, dosya daireden alt mahkemeye gelince, hâkim dosyayı doğrudan Yargıtay Hukuk Genel Kuruluna gönderecektir.

Alt Komisyon metninin 1’inci maddesi yukarıdaki gerekçelerle verilen önergenin Komisyonumuzca benimsenmesi doğrultusunda değiştirilerek kabul edilmiştir.

Tasarının 2’nci maddesi üzerinde geçiş hukukunun temel ilkeleri gözetilerek, maddeye açıklık kazandırmak amacıyla verilen önerge ile Tasarı metninin sözüne ve özüne uygun olarak, derdest davanın hüküm sonrası aşamasında (yani temyiz ve karar düzeltme safhalarında) da geçici maddenin uygulanacağına vurgu yapılmaktadır.

Yeni düzenlemenin koşullarını taşıyan ve henüz kesinleşmemiş davalar (ilamlar) da, aynı hukuki rejime tabi olacaklardır. Buna göre ikinci bozma üzerine verilen kararı muhtevi dosya, henüz Yargıtaya gönderilmemişse, alt mahkeme, doğrudan Yargıtay Hukuk Genel Kuruluna gönderecektir. Kezâ dosya Yargıtaya gönderilmiş ve yasanın yürürlüğe girmesinden önce temyiz incelemesi tamamlanmamışsa, bu durumda özel daire, dosyayı doğrudan Yargıtay Hukuk Genel Kuruluna gönderecektir. Bu noktada temyiz ve karar düzeltme safhaları yönünden bilinçli olarak farklı bir düzenlemeye gidilmemiştir. Sözelimi dosyanın karar düzeltme aşamasında bulunması halinde dahi değişiklik hükmü uygulanacak ve inceleme Yargıtay Hukuk Genel Kurulunca yapılacaktır.

Alt Komisyon metninin 2’nci maddesi yukarıdaki gerekçelerle verilen önerenin Komisyonumuzca kabul edilmesi doğrultusunda değiştirilerek kabul edilmiştir.

Alt Komisyon metninin 3’üncü maddesi Kat Mülkiyeti Kanunu ile yürürlüğe konacak Kanun arasındaki olası çatışmaları önlemeye yönelik olarak, Kat Mülkiyeti Kanununda ve bağlı yönetim planındaki izin ve benzeri şart ve kayıtların değiştirilmesi öngörülen madde kapsamında uygulanamayacağını öngören önerenin Komisyonumuzca kabul edilmesi doğrultusunda çerçeve 3’üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Alt Komisyon metninin 4, 5, 6 ve 7’nci maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Alt Komisyon metninin 8’inci maddesi ile değiştirilmesi öngörülen madde metnindeki “diğer kanunlarda Dışişleri Bakanlığı meslek memurlarına sağlanan hak, ödenek ve imkânlardan yararlandırılırlar.” ifadesinin uygulamada yol açabileceği belirsizlik ve tereddütlerin ortadan kaldırılması ve hâkim ve savcılara yurt dışında görevlendirilmeleri hâlinde yapılacak ödemelerin açıkça belirtilmesi amacıyla verilen değişiklik önergesinin Komisyonumuzca kabul edilmesi doğrultusunda çerçeve 8’inci madde olarak kabul edilmiştir.

Alt Komisyon metninin 9’uncu maddesi, Kat Mülkiyeti Kanunu ile yürürlüğe konacak Kanun arasındaki olası çatışmaları önlemeye yönelik olarak, Kat Mülkiyeti Kanununda ve bağlı yönetim planındaki izin ve benzeri şart ve kayıtların değiştirilmesi öngörülen madde kapsamında uygulanamayacağını öngören önerenin Komisyonumuzca kabul edilmesi doğrultusunda çerçeve 9’uncu madde olarak kabul edilmiştir. Bu raporun 3’üncü madde gerekçesinde serdedilen argumanlar, bu madde yönünden de geçerlidir.

Alt Komisyon metninin 10 ve 11’inci maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Alt Komisyon metninin 12’nci maddesi yapılan redaksiyon doğrultusunda Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Alt Komisyon metninin 13, 14 ve 15’inci maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tasarının 3 ve 9’uncu maddeleri oy birliği , diğer maddeleri ve tümü oy çokluğu ile kabul edilmiş, maddeleri görüşmeler sırasında ve yapılan değişiklikler doğrultusunda redaksiyona tabi tutulmuştur.

Raporumuz, Genel Kurula sunulmak üzere yüksek Başkanlığınıza saygı ile arz olunur.

Başkan <i>Ahmet İyimaya</i> Ankara	Başkanvekili <i>Hakkı Köylü</i> Kastamonu	Sözcü <i>Yılmaz Tunç</i> Bartın (Son oylamada bulunamadı)
Katip <i>Harun Tüfekci</i> Konya	Üye <i>Murat Bozlak</i> Adana (Son oylamada bulunamadı)	Üye <i>İlknur İnceöz</i> Aksaray
Üye <i>Bülent Tezcan</i> Aydın (Muhalefet şerhi ektedir, son oylamada bulunamadı)	Üye <i>Fehmi Küpçü</i> Bolu (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Hakan Çavuşoğlu</i> Bursa

Üye
Mustafa Kemal Şerbetçioğlu
Bursa

Üye
Oktay Öztürk
Erzurum
(Toplantıya katılamadı)

Üye
Celal Adan
İstanbul
(Son oylamada bulunamadı)

Üye
Ramazan Can
Kırıkkale

Üye
Ömer Süha Aldan
Muğla
(Son oylamada bulunamadı)

Üye
Dilek Akagün Yılmaz
Uşak
(Muhalefet şerhim vardır)

Üye
İsmail Kaşdemir
Çanakkale

Üye
Recep Özel
Isparta

Üye
Murat Başesgioğlu
İstanbul
(Son oylamada bulunamadı)

Üye
Turgut Dibek
Kırklareli
(Muhalefet şerhim vardır)

Üye
Murat Göktürk
Nevşehir

Üye
Bilal Uçar
Denizli
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Bülent Turan
İstanbul

Üye
Mevlüt Akgün
Karaman
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Ali Rıza Öztürk
Mersin
(Muhalefet şerhim vardır)

Üye
Ali İhsan Yavuz
Sakarya

Üye
Ali İhsan Köktürk
Zonguldak
(Muhalefet şerhimiz ektedir)

MUHALEFET ŞERHİ

ADALET KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

1/750 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı hakkındaki muhalefet şerhimiz aşağıdaki konulardadır.

Tasarıda değişiklik yapılan maddelerin çoğu HUMK maddelerinin henüz yürürlükten kalkmamış maddelerindeki değişikliği içermesine karşın tasarı Türk Ceza Kanunun 263. maddesinin yürürlükten kaldırılması da öngörülmüştür. Oysaki komisyonda aynı günlerde Ceza Kanunundaki değişiklikleri içeren bir tasarı daha vardır. Bu durumda Türk Ceza Kanunun 263. maddesinin yürürlükten kaldırılmasına ilişkin maddesinin bu tasarıya konulması yasa yapma tekniği açısından doğru değildir. Komisyonda bu durumu dile getirmiş olmamıza rağmen ne yazık ki bu hata düzeltilmemiştir.

TASARININ 1. maddesiyle Bölge adliye Mahkemeleri henüz kurulmadığından halen yürürlükte olan 1086 s. HUMK m. 429. maddesine 4. fıkra eklenmektedir. Eklenen 4. Fıkra ile Yargıtayın yerel mahkeme kararını esastan bozmasından sonra, bu bozmaya uyularak verilen yerel mahkeme kararının temyizi sonucunda Yargıtayca önceki kararına aykırı olarak kararın yeniden bozulması durumunda, yerel mahkemenin bu bozmaya da uymasıyla kararın 3. kez temyizi durumunda temyiz incelemesinin Yargıtay Genel Kurulunca yapılması yönünde bir düzenleme yapılmak istenmektedir.

Ancak yeni yapılmak istenen bu düzenleme hukuk güvenliği açısından sakıncalıdır. Adalete olan güveni zedeleyecektir.

Çünkü 4.2.1959 tarih, 13/5 sayılı ve 9.5.1960 tarih, 21/9 sayılı İçtihadı birleştirme kararları uyarınca Yargıtay tarafından karar esastan bozulur ve bu bozmaya yerel mahkemece uyulursa yeniden temyiz edilen karar Yargıtayca belli istisnaların dışında önceki kararına aykırı bir şekilde yeniden esastan bozamaz. Bu durum İçtihadı birleştirme kararında usuli kazanılmış hak olarak değerlendirilmekte, hukuk güvenliği ve kamu düzeni açısından önemine dikkat çekilmektedir. Bu kuralın istisnası ise maddi hata ve kamu düzenine ilişkin hallerdir.

9.5.1960 tarihli İçtihadı birleştirme kararında **"Gerçekten mahkemenin doğru bularak uyduğu ve yahut kanun gereğince uymak zorunda olduğu bozma kararı ile dava, usul ve kanuna uygun bir çığıra sokulmuş demektir. Buna aykırı karar verilmesi usul ve kanuna uygunluktan uzaklaştırılması anlamına gelir ki, böyle bir netice asla kabul edilemez. Bundan başka mahkemenin bozma kararına uygun karar vermesine rağmen Temyiz Dairesinin ilk bozmasıyla benimsenmiş olan kanuna ve usule ait hükümlere aykırı şekilde ikinci bir bozma kararı vermesi usul hükümleriyle hedef tutulan istikrarı zedeler ve kararlara karşı umumi güveni dahi sarsar."** denilmekte ve usuli kazanılmış hakkın hukuka güveni pekiştiren bir kural olduğu anlatılmaktadır.

Tasarıdaki değişiklik kabul edildiği takdirde Yargıtay Dairelerinin aynı davaya ilişkin çelişik kararlar verebilmesinin yolu açılabilir. Bu durum içtihadı birleştirme yoluyla getirilmiş olan ve yıllardır oturmuş hukuk mantığını, hakkaniyet duygusunu incitecek, usuli kazanılmış hak kavramını ortadan kaldıracaktır.

Aslında tasarının gerekçesine bakıldığında amacın usuli kazanılmış hak kavramından vazgeçmek olmadığı belirtilmesine rağmen ne yazık ki tasarı metni bu sonuca yol açacaktır.

Alt komisyon görüşmeleri sırasında çok nadir de olsa Yargıtay dairesinin önceki verdiği kararda isabetsizlik olduğunu gördüğü ve bu karardan bazen dönmek gerektiği iddia edilmiştir. Ancak bilinmelidir ki halen yürürlükte olan HUMK uyarınca temyiz aşamasından sonra ayrıca tarafların aynı daireye karar düzeltme yoluyla kararları gönderebilme hakkı bulunmaktadır. Bu durumda Yargıtay dairesi yaptığı hatayı görebilecek ve hatasını düzeltebilecektir.

Sonuç olarak 1959 yılından bu yana usul hukukumuzda yerleşmiş, uygulamada hiç de sorun yaratmayan, hukuk güvenliği ve adalet duygusunu güçlendiren usuli kazanılmış hak kavramından vazgeçilmesi doğru değildir. Genel olarak doktriner görüşler de bu doğrultuda olmasına rağmen bu düzenlemenin yapılmasında ısrar edilmesi özel bir dava için yapıldığı izlenimini yaratmaktadır.

TASARININ 4. ve 10. maddelerinde birden fazla İdare, vergi ve adliye mahkemelerinin faaliyet gösterdiği hallerde ihtisaslaşmanın sağlanması amacıyla mahkemeler arasındaki işbölümünün HSYK tarafından belirlenebileceği ve bu kararların resmi gazetede yayınlanacağı belirtilmektedir. Yasanın halen yürürlükte olan maddesine göre de işbölümünün HSYK tarafından belirlenebileceği hükmü bulunmaktayken ihtisaslaşma gerekçesiyle HSYK na yeni bir yetki verilmektedir. Bu durumun ise ihtisas mahkemelerinin yasayla kurulmasını öngören 5235 s.yasanın dolanarak HSYK tarafından ihtisas mahkemelerinin kurulacağı ve bu mahkemelerin de keyfi olarak görev alanlarının değiştirilebileceği, özel yargıçlara özel davaların verilebileceği kaygısı uygulamacı yargıçlar tarafından ifade edilmektedir. Yani doğal yargıç ilkesi bu mahkemelerde de gözardı edilebilecektir.

TASARININ 6. ve 7. maddesinde yargıçların derece yükselmesinde ve birinci sınıf yargıç ve savcılarının çalışmalarının değerlendirilmesinde **alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin uygulanmasına ilişkin çalışmaları ve iş cetvelleri** de değerlendirmeye tabi tutulacaktır. Yani yargıç ve Savcıların, vatandaşları arabuluculuk gibi devletin resmi yargısının dışındaki çözüm yöntemlerine yönlendirmesi istenmektedir ki bu durum resmi yargı erkine koşturmuş özel bir yargı sistemine hem vatandaşları hem de yargıç ve savcıları mahkum etmek anlamına gelir. Yargıç ve savcılar yargının özelleştirilmesi anlamına gelen arabuluculuk sisteminin koruyucusu, kollayıcısı haline getirilmek istenmektedir. Yargıç ve Savcılar üzerinde yasayla terfi baskısı oluşturulmakta, yargıç bağımsızlığı yok edilmektedir.

Alternatif uyuşmazlık yöntemlerinin en önemlisi olan arabuluculuk sistemi ise doğrudan Adalet Bakanlığına bağlı, sınavı ve seçimi Adalet Bakanlığı tarafından yapılan arabulucular yoluyla, her türlü baskıya açık, kişilerin haklarının korunmasından ziyade kapalı kapılar ardında, ekonomik olarak güçsüz kişilerin veya kadın ve çocukların haklarının gasp edilebileceği bir uygulama haline dönüşebilecek niteliktedir.

İlkel toplumlardan günümüze kadar hukuk bir çok evrimden geçmiştir. Ağalar, derebeyler, aile büyükleri, kadıların kuralları ya da kararları ile toplumsal adaletin gerçekleşmeyeceği yüzyıllardır yaşanan gerçekler sonucunda anlaşılmıştır. Yüzyılların hukuk deneyimi bağımsız ve tarafsız mahkemeleri ve bu mahkemelerce uygulanan hukuk kurallarını yaratmıştır. Şimdi ise eskiye dönüş, kuralsızlık, adaletsizlik dayatılmaktadır. Çağdışı otoritelerin, yani dini, etnik ve feodal otoritelerin yeniden toplumda güç kazanması sağlanmak istenmektedir.

TASARININ 13. maddesinde TCK 263. Maddesiyle düzenlenmiş bulunan **"KANUNA AYKIRI EĞİTİM KURUMU"** maddesi yürürlükten kaldırılıyor, yani **SUÇ OLMAKTAN ÇIKARTILIYOR.**

Aslında bu maddede yapılan değişiklikleri izlediğimizde AKP iktidarının laik eğitim sistemini ve Türkçe eğitimi nasıl yok etmeye çalıştığını ve şimdi Türk Ceza kanunundan, ardından da Anayasa'dan laiklik ilkesinin çıkartılacağını ya da tamamen içinin boşaltılacağını, farklı dillerde eğitimin yolunun açılacağını çok açık görüyoruz.

765 sayılı Ceza kanununun 261. Maddesinde düzenlenen "kanuna aykırı eğitim kurumu" suçu 2004 yılında yürürlüğe giren 5237 sayılı Türk Ceza kanununda 263.maddede düzenlenmiştir. O tarihte düzenleme şöyledir;

2004 yılında 5237 s Türk Ceza kanunu ile yapılan düzenleme

M. 263 "(1) Kanuna aykırı olarak eğitim kurumu açanlara, bunları çalıştıranlara ve bu kurumlarda kanuna aykırı olarak açıldığını bildiği halde öğretmenlik yapanlara altı aydan üç yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Yukarıdaki fıkrada gösterilen yerlerin kapatılmasına da karar verilir.

29.6.2005 tarihli 5377 sayılı yasa ile yapılan değişiklik

(1) Kanuna aykırı olarak eğitim kurumu açan veya işleten kişi üç aydan bir yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.

O tarihte yapılmak istenen bu değişiklik Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer tarafından bir daha görüşülmek üzere TBMM ne iade edilmiştir. İade gerekçesinde yasaya aykırı eğitim kurumu açmak ve işletmek suçunun cezasının bu kadar hafifletilmesinin ayrılıkçı terör örgütlerinin, misyonierlerin ve din devleti yanlısı tarikatların yasadışı bir şekilde açacakları eğitim kurumlarının önünü açacağı belirtilerek bu türden kurumların kontrolünün sadece yöneticilerin yetkisine bırakılmasının yasaya aykırılığa süreklilik kazandırabileceğine işaret edilmiştir.

Yapılmak istenen değişikliğin

- Anayasanın 42. Maddesinde belirtilen eğitim ve öğretimin Atatürk ilke ve devrimleri doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre devletin denetim ve gözetimi altında olması ilkesine aykırı olduğu,

- Anayasanın 2. Maddesinde belirtilen laiklik ilkesine aykırı olduğu

- Anayasanın 3. maddesinde belirtilen Türkiye devletinin ülkesi ve ulusuyla bölünmez bir bütün olduğu ilkesine aykırı olduğu

- Anayasanın 174. maddesinde korumaya alınan devrim kanunlarına ve öğretim birliği yasasına aykırı olduğu belirtilerek TBMM ne Cumhurbaşkanı tarafından yasa iade edilmiş, ancak o dönemde de iktidar olan AKP yasada hiçbir değişiklik yapmaksızın yeniden çıkarmıştır.

Mart 2013 tasarının 13. Maddesi ile Kanuna aykırı eğitim kurumu açmak ve işletmek tamamen suç olmaktan çıkartılıyor.

Bu durumda yasaya aykırı eğitim kurumlarının açılıp işletilmesi özendirilmekte ve çalışmalarını sürdürmelerinin yolu tamamen açılmaktadır.

Oysaki kanuna aykırı eğitim kurumlarının açılmasının suç olarak konmasının nedeni eğitim kurumlarını devletin gözetim ve denetimi altında tutarak, eğitim ve öğretim hakkının kötüye kullanılmasını engellemek, çağdaş bilim ve eğitimin esaslarına aykırı eğitim ve öğretim yerlerinin açılmasını önlemektir.

Kanuna aykırı eğitim kurumu açmak ve işletmek suç olmaktan çıkartıldığında eğitim ve öğretim tarikat okulları, etnik kimliklerin hakim olduğu okullar ve devlet okulları gibi birkaç parçaya bölünebilecek eğitim birliği ortadan kalkacaktır. Aynı ülke içinde birbirinin dilini anlamayan, ortak değer yargılarını paylaşmayan, birlikte yaşama iradesinin yok edildiği nesillerin yetişmesi söz konusu olabilecektir.

Alt Komisyon görüşmeleri sırasında gösterdiğimiz tepki üzerine AKP li komisyon üyeleri tarafından bu maddenin yürürlükten kaldırılmasıyla kanuna aykırı eğitim kurumlarının yaptırımsız kalmadığı ve 5442 İl idaresi Kanununun 9. ve 32. Maddeleri uyarınca Vali ve Kaymakamların bu konuda yetkili oldukları, gerektiğinde bu kurumları kapatabilecekleri, Kabahatler kanununa göre de ceza verebileceklerini belirtmişlerdir.

Ancak İl İdaresi Kanununun 9. maddesindeki Valilerin görev ve yetkilerine, 31. Maddesindeki Kaymakamların görev ve yetkilerini düzenleyen maddelere baktığımızda Vali ve Kaymakamlara hiçbir şekilde kanuna aykırı eğitim kurumlarının denetlenmesi, kapatılması vb konularda açık bir yetki verilmediği görülmektedir.

Yalnızca 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları kanununda Valiliklerin izin ve kapatma konusunda yetkili oldukları görülmektedir. AKP iktidarı tarafından yaratılan bu günkü koşullarda Vali ve Kaymakamlar neredeyse parti yetkilisi gibi çalışırken hangi Vali iktidara rağmen din esaslı ya da Türkçe dışında eğitim yapan bir okulu kapatmaya kalkışabilecektir.

Üstelik Anayasa ve Kanuna aykırı eğitim kurumu açmak ya da işletmenin yaptırımı sadece kapatmak olamaz.

Sonuç olarak kanuna aykırı eğitimi kurumu açma suçu yaptırımsız hale getirilmekte, tarikatların ve terör örgütünün hakim olduğu kanuna aykırı eğitim kurumu açılması tam anlamıyla teşvik edilmektedir.

Yani bundan sonra terör örgütü PKK Kürtçe eğitim yapan eğitim kurumu açabilecek, tarikatlar ise kendi anlayışlarına uygun medrese eğitimi yapan okullar açabilecekler ve hiçbir yaptırımla karşılaşmayacaklardır.

Son günlerde yaşanan olaylara baktığımızda serbest kıyafet adı altında okullarda çocukların diz üstü etek ve kolsuz giysi giymeleri yasaklanırken, kamuda türban fiilen serbest hale getirilmiştir. Artık bundan sonra Milli Eğitim Bakanlığının kısmi denetimi altında dahi olmayan her türlü din temelli medrese eğitimi dahi yapılabilir, çarşafıla gidilen okullar rahatlıkla açılabilir.

Terör örgütü PKK tarafından, kendisine sağlanan hareket alanı ve meşruiyetten yararlanarak her türlü propogandasını yapabileceği, Anayasanın Resmi dil Türkçe ilkesine aykırı olarak istediği dilde eğitim yaptırabileceği, yasadışı ancak hiçbir yaptırıma tabi olmayan okullar açabilecektir.

4. Yargı paketi olarak adlandırılan bu düzenlemenin sonuçlarının ne olacağını tarikatların ve Kürtçe eğitim yapılan okulların açılmaya başlanacağını görmek için kahin olmaya gerek yoktur.

Belirtilen nedenlerle Tasarının 13. maddesi açıkça Anayasa'nın 2, 3, 42. ve 174. Maddelerine aykırıdır. Bu nedenle ve yukarda belirttiğimiz diğer nedenlerle tasarıya karşı muhalefet şerhimizi koyuyoruz.

1.4.2013

Dilek Akagün Yılmaz

Uşak

Bülent Tezcan

Aydın

Turgut Dibek

Kırklareli

Ali Rıza Öztürk

Mersin

Ali İhsan Köktürk

Zonguldak

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

HUKUK USULÜ MUHAKEMLERİ KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 18/6/1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 26/9/2004 tarihli ve 5236 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun 16 ncı maddesiyle değiştirilmeden önceki 429 uncu maddesine üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Davanın esastan reddi veya kabulünü içeren kesin bozmaya uyularak tesis olunan kararların mevzuatta bir değişiklik olmadığı halde önceki bozmayı ortadan kaldıracak şekilde yeniden bozulması üzerine ilk derece mahkemesince verilen kararın temyiz edilmesi halinde inceleme, Yargıtay Hukuk Genel Kurulunca yapılır."

MADDE 2- 1086 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 4- Bu Kanunla, 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 5236 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun 16 ncı maddesiyle değiştirilmeden önceki 429 uncu maddesine eklenen dördüncü fıkra, kanun yolu aşaması henüz sona ermemiş derdest davalarda da uygulanır."

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

HUKUK USULÜ MUHAKEMLERİ KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 373 üncü maddesinin beşinci fıkrasından, 18/6/1927 tarihli ve 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 439 uncu maddesinin beşinci fıkrasından ve 1086 sayılı Kanunun 26/9/2004 tarihli ve 5236 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun 16 ncı maddesi ile değiştirilmeden önceki 429 uncu maddesinin üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

"Davanın esastan reddi veya kabulünü içeren bozmaya uyularak tesis olunan kararın önceki bozmayı ortadan kaldıracak şekilde yeniden bozulması üzerine alt mahkemece verilen kararın temyiz incelemesi, herhalde Yargıtay Hukuk Genel Kurulunca yapılır."

MADDE 2- 1086 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 4- Bu maddeyi ihdas eden Kanunla, 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 5236 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunun 16 ncı maddesiyle değiştirilmeden önceki 429 uncu maddesine eklenen dördüncü fıkra, kanun yolu aşaması dahil, yürürlük tarihinde derdest olan davalarda da uygulanır."

MADDE 3- 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 43 üncü maddesinin birinci fıkrasına birinci cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.
"23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununa göre anagayrimenkulün mesken olarak

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 3- 6/1/1982 tarihli ve 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin (4) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"4. Aynı yargı çevresinde birden fazla idare veya vergi mahkemesinin faaliyet gösterdiği hallerde, özel kanunlarda başkaca hüküm bulunmadığı takdirde, ihtisaslaşmanın sağlanması amacıyla gelen işlerin yoğunluğu ve niteliği dikkate alınarak, mahkemeler arasındaki işbölümü Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından belirlenebilir. Bu kararlar Resmî Gazetede yayımlanır. Mahkemeler, tevzi edilen davalara bakmak zorundadır."

MADDE 4- 2576 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 19- Bu Kanunla, 2576 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasında yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından mahkemeler arasındaki işbölümüne ilişkin olarak karar verilir ve bu karar Resmî Gazetede yayımlanır. Kararda mahkemelerin işbölümü esaslarına göre çalışmaya başlayacakları tarih de belirtilir. Mahkemelerin işbölümü esaslarına göre çalışmaya başlayacakları tarihe kadar açılmış olan davaların görülmesine bulundukları mahkemelerde devam olunur."

MADDE 5- 24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin birinci cümlesinde yer alan "çıkardıkları işlerin miktar ve mahiyetleri," ibaresinden sonra gelmek üzere "alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin uygulanmasına ilişkin çalışmaları," ibaresi eklenmiştir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

gösterilen bağımsız bölümlerinde kat maliklerinin izni ve benzeri şartlar aranmaksızın avukatlık büroları faaliyet gösterebilir. Bu konuda, yönetim planındaki aksine hükümler uygulanmaz."

MADDE 4- 6/1/1982 tarihli ve 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin (4) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"4. Aynı yargı çevresinde birden fazla idare veya vergi mahkemesinin faaliyet gösterdiği hallerde, özel kanunlarda başkaca hüküm bulunmadığı takdirde, ihtisaslaşmanın sağlanması amacıyla gelen işlerin yoğunluğu ve niteliği dikkate alınarak, mahkemeler arasındaki işbölümü Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından belirlenebilir. Bu kararlar Resmî Gazetede yayımlanır. Mahkemeler, tevzi edilen davalara bakmak zorundadır."

MADDE 5- 2576 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 19- Bu maddeyi ihdas eden Kanunla, bu Kanunun 2 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasında yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından mahkemeler arasındaki işbölümüne ilişkin olarak karar verilir ve bu karar Resmî Gazetede yayımlanır. Kararda mahkemelerin işbölümü esaslarına göre çalışmaya başlayacakları tarih de belirtilir. Mahkemelerin işbölümü esaslarına göre çalışmaya başlayacakları tarihe kadar açılmış olan davaların görülmesine bulundukları mahkemelerde devam olunur."

MADDE 6- 24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan "çıkardıkları işlerin miktar ve mahiyetleri," ibaresinden sonra gelmek üzere "alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin uygulanmasına ilişkin çalışmaları," ibaresi eklenmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 6- 2802 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "iş cetvelleri" ibaresi "alternatif uyumsuzluk çözüm yöntemlerine ilişkin uygulamayı da kapsayacak biçimde iş cetvelleri" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 7- 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde hukuk mahkemelerinin birden fazla dairesi oluşturulabilir. Bu daireler numaralandırılır. Özel kanunlarda başkaca hüküm bulunmadığı takdirde, ihtisaslaşmanın sağlanması amacıyla gelen işlerin yoğunluğu ve niteliği dikkate alınarak, daireler arasındaki iş dağılımı Hâkimler

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 7- 2802 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "iş cetvelleri" ibaresi "alternatif uyumsuzluk çözüm yöntemlerine ilişkin uygulamayı da kapsayacak biçimde iş cetvelleri" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 8- 2802 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Ancak, bu madde kapsamında yurtdışında görevlendirilen hâkim ve savcılar, 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 10 uncu maddesi, 7/7/2010 tarihli ve 6004 sayılı Dışişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun 16, 17 ve 18 inci maddeleri ve yılı merkezi yönetim bütçe kanununda öngörülen yurtdışı kira katkısından aynı usul ve esaslar dahilinde yararlandırılırlar."

MADDE 9- 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununun 45 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununa göre anagayrimenkulün mesken olarak gösterilen bağımsız bölümlerinde kat maliklerinin izni ve benzeri şartlar aranmaksızın serbest muhasebeci mali müşavirlik veya yeminli mali müşavirlik faaliyetlerinde bulunulabilir. Bu konuda, yönetim planındaki aksine hükümler uygulanmaz."

MADDE 10- 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde hukuk mahkemelerinin birden fazla dairesi oluşturulabilir. Bu daireler numaralandırılır. Özel kanunlarda başkaca hüküm bulunmadığı takdirde, ihtisaslaşmanın sağlanması amacıyla gelen işlerin yoğunluğu ve niteliği dikkate alınarak, daireler

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından belirlenebilir. Bu kararlar Resmî Gazetede yayımlanır. Daireler, tevzi edilen davalara bakmak zorundadır."

MADDE 8- 5235 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 4- Bu Kanunla, 5235 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin beşinci fıkrasında yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından mahkemeler arasındaki iş dağılımına ilişkin olarak karar verilir ve bu karar Resmî Gazetede yayımlanır. Kararda mahkemelerin iş dağılımı esaslarına göre çalışmaya başlayacakları tarih de belirtilir. Mahkemelerin iş dağılımı esaslarına göre çalışmaya başlayacakları tarihe kadar açılmış olan davaların görülmesine bulundukları mahkemelerde devam olunur."

MADDE 9- Ekli listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (I) sayılı cetvelin Adalet Bakanlığına ilişkin bölümüne eklenmiştir.

MADDE 10- 29/6/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 263 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

arasındaki iş dağılımı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından belirlenebilir. Bu kararlar Resmî Gazetede yayımlanır. Daireler, tevzi edilen davalara bakmak zorundadır."

MADDE 11- 5235 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 4- Bu maddeyi ihdas eden Kanunla, bu Kanunun 5 inci maddesinin beşinci fıkrasında yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından mahkemeler arasındaki iş dağılımına ilişkin olarak karar verilir ve bu karar Resmî Gazetede yayımlanır. Kararda mahkemelerin iş dağılımı esaslarına göre çalışmaya başlayacakları tarih de belirtilir. Mahkemelerin iş dağılımı esaslarına göre çalışmaya başlayacakları tarihe kadar açılmış olan davaların görülmesine bulundukları mahkemelerde devam olunur."

MADDE 12- Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (I) sayılı cetvelin Adalet Bakanlığına ve ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ekli (II) sayılı cetvelin Danıştay Başkanlığına ait bölümlerine eklenmiştir.

MADDE 13- 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 263 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 11- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 12- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 14- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 15- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Başbakan Yardımcısı V.

F. Çelik

Başbakan Yardımcısı

B. Bozdağ

Avrupa Birliği Bakanı

E. Bağış

Çevre ve Şehircilik Bakanı

E. Bayraktar

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

T. Yıldız

Gümrük ve Ticaret Bakanı

H. Yazıcı

Kültür ve Turizm Bakanı

Ö. Çelik

Milli Savunma Bakanı V.

M. Güler

Başbakan Yardımcısı

A. Babacan

Adalet Bakanı

S. Ergin

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

N. Ergün

Dışişleri Bakanı

A. Davutoğlu

Gençlik ve Spor Bakanı

S. Kılıç

İçişleri Bakanı

M. Güler

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

B. Yıldırım

Başbakan Yardımcısı

B. Atalay

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı V.

M. Müezzinoğlu

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

F. Çelik

Ekonomi Bakanı V.

E. Bağış

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

M. M. Eker

Kalkınma Bakanı

C. Yılmaz

Milli Eğitim Bakanı

N. Avcı

Sağlık Bakanı

M. Müezzinoğlu

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METNE EKLİ LİSTE

LİSTE

KURUMU : ADALET BAKANLIĞI

TEŞKİLÂTI : TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

<u>SINIFI</u>	<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	SERBEST	TUTULAN	<u>TOPLAM</u>
			<u>KADRO</u> <u>ADEDİ</u>	<u>KADRO</u> <u>ADEDİ</u>	
GİH	ZABIT KÂTİBİ	6	500	-	500
GİH	ZABIT KÂTİBİ	7	500	-	500
GİH	ZABIT KÂTİBİ	8	750	-	750
GİH	ZABIT KÂTİBİ	9	750	-	750
GİH	ZABIT KÂTİBİ	10	750	-	750
GİH	ZABIT KÂTİBİ	11	750	-	750
GİH	ZABIT KÂTİBİ	12	1.000	-	1.000
TOPLAM			5.000		5.000

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METNE
EKLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : ADALET BAKANLIĞI

TEŞKİLATI : TAŞRA

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

SINIFI	UNVANI	KADRO DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TUTULAN KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	Zabıt kâtibi	6	500	-	500
GİH	Zabıt kâtibi	7	500	-	500
GİH	Zabıt kâtibi	8	750	-	750
GİH	Zabıt kâtibi	9	750	-	750
GİH	Zabıt kâtibi	10	750	-	750
GİH	Zabıt kâtibi	11	750	-	750
GİH	Zabıt Kâtibi	12	1.000	-	1.000
		Toplam	5.000		5.000

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : DANIŞTAY BAŞKANLIĞI

TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN
(MESLEK MENSUPLARI)

UNVANI	KADRO DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TUTULAN KADRO ADEDİ	TOPLAM
Tetkik Hâkimi	6	30	-	30
Tetkik Hâkimi	7	30	-	30
Toplam		60		60

